

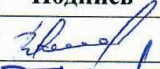

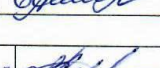
Утверждены
Решением Совета директоров АО «Сентрас Иншуранс»
от «27» мая 2019 г., Протокол № 25

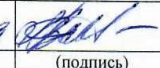
Согласованы
решением Правления АО «Сентрас Иншуранс»
от «27» мая 2019 г., Протокол № 21

ПС - 37

ПРАВИЛА
добровольного комплексного страхования
«Путешественник»

Контроль	Комплаенс-контролер	Д.А. Троценко	<u>24.05.19</u> (дата)	 (подпись)
----------	---------------------	---------------	---------------------------	--

Должность	ФИО	Виза	Дата	Подпись
Директор ЮД	В.А. Галиакберов	Согласовано	<u>24.05.19</u>	
ИО директора ДСВ	К.А. Жерновых	Согласовано	<u>24.05.19</u>	
Андеррайтер ДА	Е.А. Сазазова	Согласовано	<u>24.05.19</u>	

Разработал	Зам. директора ДРПО	В.Г. Махнина	<u>24.05.2019</u> (дата)	 (подпись)
------------	---------------------	--------------	-----------------------------	--

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ;	СЕ-37 «Саяхатшы» ерікті кешенді сақтандыру ережесі	...2020 ж. № 2 басылым	Бет 2 - 30
		27.05.2019 ж. басылымның орнына	

1. Жалпы ережелер

1. Осы «Саяхатшы» ерікті кешенді сақтандыру ережесі (бұдан әрі – Ереже) Қазақстан Республикасының заңнамасына, «Сентрас Иншуранс» Сақтандыру компаниясы» АҚ ішкі нормативтік құжаттарына сәйкес әзірленді және «Саяхатшы» ерікті кешенді сақтандыру шартын (бұдан әрі – сақтандыру шарты) жасау, соның ішінде сақтандыру полисін бере отырып сүйемелдеу және орындау тәртібін, сақтандыру шарттарын реттейді.

2. Осы Ережелерге сәйкес сақтандырудың келесі түрлерінің (сыныптарының) (олардың барлығы немесе әр түрлі комбинациясы) аясында сақтандыру шарттарын жасау көзделген.

- а) өзге қаржы шығындарынан ерікті сақтандыру;
- б) жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру;
- в) мүлікті залалдан ерікті сақтандыру.

Сақтандыру тәуекелдерін ескере отырып, сақтандырудың нақты түрінің ерекше шарттары осы Ереженің № 1, 2, 3, 4, 5, 6 Қосымшаларына сәйкес айқындалады.

3. Осы Ережеде пайдаланылатын ұғымдар:

1) **жол жүк** - тиісті көлік түрінің жолаушылар мен жол жүкті тасымалдау ережелерінде белгіленген нормалар шегінде көлік құралының жүк арту бөлімшесінде тасымалданатын және буып-түйілген жолаушының мүлкі. Жол жүктің тасымалдануы жол жүгіне қатысты берілетін түбіртекпен расталады;

2) **жақын туыстары** - ата-аналары, балалары, баланы асырап алушылар (ұлды немесе қызды асырап алғандар), асырап алынғандар, ата-анасы бір және ата-анасы бөлек аға-інілер мен апа-сіңлілер, аталар, әжелер, немерелер;

3) **Пайда алушы** - сақтандыру төлемін алушы болып табылатын тұлға. Осы Ережеге сәйкес Пайда алушы осы Ереженің № 1, 2, 3, 4, 5, 6 Қосымшаларына сәйкес айқындалады.

Жасы 14 дейінгі Сақтандырылушы тұлғаға тиесілі сақтандыру төлемі оның заңды өкіліне (ата-анасына, қамқоршысына және т.б.) төленеді.

Сақтандырылушы және/ немесе жақын туысы қайтыс болған жағдайда сақтандыру төлемі заңнамаға сәйкес сақтандыру төлемін алуға құқығы бар тұлғаға беріледі.

4) **жолаушыны тасымалдау шарты** - жол жүру билеті және жолаушы жол жүкті тапсырған жағдайда жол жүктің түбіртегі. Жолаушыны тасымалдау шарты бойынша тасымалдаушы жолаушыны межелі пунктке тасымалдауға, сондай - ақ межелі пунктке оның жол жүгін жеткізуге міндеттенеді, ал жолаушы жол жүру үшін, ал жол жүкті тапсырған кезде жол жүкті алып жүргені үшін де ақы төлеуге міндеттенеді.

5) **Сақтандырылушы** - оған қатысты сақтандыру жүзеге асырылатын жеке тұлға (жасына қарамастан, балаларды қоса алғанда). Қазақстан Республикасының азаматтары және (немесе) шетелдік тұлғалар Сақтандырылушы бола алады. Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, Сақтанушы бір мезгілде Сақтандырылушы бола алады;

б) **жолаушы** - жол жүру билетімен куәландырылған, тасымалдаушымен жолаушыны әуе көлігімен, теміржолмен немесе автокөлікпен (трансфер) тасымалдау шартын жасасқан жеке тұлға;

7) **тасымалдаушы** - меншік құқығында немесе өзге де заңды негіздерде көлік құралын иеленетін, жолаушыларды тасымалдау қызметтерін көрсететін және бұған заңнамада белгіленген тәртіппен берілген тиісті рұқсаты бар тұлға. Тасымалдаушы қолданыстағы заңнамаға сәйкес жолаушының алдында жауап береді;

8) **сақтандыру қорғауының қолданылу кезеңі** - Сақтандырушыда сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемін жүзеге асыру міндеті туындайтын уақыт кезеңі;

9) **жол жүру билеті (тасымалдау құжаты)** - Сақтандырылушының көліктің қандай да бір түрінде жол жүру құқығын растайтын құжат (жолаушыны тасымалдау);

10) **жол жүктің жоғалуы** - тасымалдау нәтижесінде Сақтандырылушының жол жүгінің қайтарымызсыз жоғалуы. Жол жүктің жоғалуы болып табылады:

- а) зақымдану, егер:
жол жүгін қалпына келтіру мүмкін болмаса;

б) Сақтандырылушы жол жүру билетінде көрсетілген межелі пунктке келгеннен кейін он тәулік ішінде тасымалдаушының жол жүкті жоғалту фактісін мойындауы болған жағдайда жол жүк келмесе;

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ;	СЕ-37 «Саяхатшы» ерікті кешенді сақтандыру ережесі	...2020 ж. № 2 басылым	Бет 3 - 30
		27.05.2019 ж. басылымның орнына	

11) **Сақтанушы** - Сақтандырушымен сақтандыру шартын жасасқан тұлға. Балаларға немесе әрекетке қабілетсіз тұлғаларға қатысты сақтандыру шартын жасаған кезде сақтанушы тек олардың заңды өкілі (ата-анасы, қорғаншысы және т. б.) бола алады);

12) **сақтандыру қорғанысы** - Сақтандырушының Сақтандырылушыға сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемі нысанында материалдық залалды беруге заңды міндеттемемен қамтамасыз етілген дайындығы;

13) **сақтандыру мүддесі** - тұлғаның сақтандырудағы материалдық тұлғадан мүдделі болу шарасы. Сақтандыру мүддесінің иесі Сақтанушы мен Сақтандырылушы болады;

14) **сақтандыру тәуекелі** - сақтандыру жағдайының басталуының ықтималдығы;

15) **Сақтандырушы** - мүлікті залалдан ерікті сақтандыру жөніндегі қызметті жүзеге асыру құқығына лицензиясы бар және сақтандыру жағдайы басталған кезде пайдасына сақтандыру шарты жасалған тұлғаға (Пайда алушыға) сақтандыру шартында белгіленген сома (сақтандыру сомасы) шегінде сақтандыру төлемін жүргізуге міндетті «Сентрас Иншуранс» Сақтандыру компаниясы» Акционерлік қоғамы;

16) **сақтандыру аумағы** - сақтандыру шартында көрсетілген, сақтандыру қорғанысының күші қолданылатын аумақ;

17) **көлік құралы** - жолаушыларды тасымалдауға арналған әуе кемесі немесе теміржол вагоны, автокөлік құралы.

4. Сақтандыру шарты бойынша Сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын төлеуге міндеттенеді, ал Сақтандырушы сақтандыру шартында көзделген сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру шартында белгіленген сома шегінде сақтандыру төлемін жүзеге асыруға міндеттенеді.

2. Сақтандыру тәуекелдері. Сақтандыру объектілері

5. Осы Ережеге сәйкес сақтандыру тәуекелдері төмендегілер болып табылады:

А секциясы - сапардан мәжбүрлі бас тарту;

В секциясы - әуе рейсінің кешігуі, пойыздың жөнелтілу уақытының ауыстырылуы (кестеден тыс);

С секциясы - Сақтандырылушыға қатысты болған жазатайым оқиға;

Д секциясы - жол жүгінің жоғалуы;

Е секциясы – Сақтандырылушының жеке басын куәландыратын құжаттардың жоғалуы;

Ғ секциясы - Сақтандырылушының Қазақстан Республикасынан тыс жерде болған кезеңінде зақымдануы немесе жойылуы салдарынан тұрғын жылжымайтын және онда тұрған жылжымалы мүлікке келтірілген залал.

6. Осы Ережеге сәйкес Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін сақтандыру объектілері болып табылады:

А секциясы - жол жүруден мәжбүрлі бас тарту салдарынан шығындардың пайда болу тәуекеліне байланысты Сақтандырылушының мүліктік мүдделері (сақтандырудың ерекше шарттары осы Ереженің № 1 Қосымшасында белгіленген);

В секциясы - пойыздың жөнелтілуі кешіктірілгенде немесе ұшып шығу кідірген кезде тұруға және тамақтануға жұмсалатын күтпеген шығыстардың туындау қаупіне байланысты Сақтандырылушының мүліктік мүдделері (сақтандырудың ерекше шарттары осы Ереженің № 2 Қосымшасында белгіленген);

С секциясы - жазатайым оқиға кезінде болған жазатайым оқиға нәтижесінде өміріне немесе денсаулығына зиянның келуіне байланысты Сақтандырылушының мүліктік мүдделері:

а) әуе көлігімен ұшу барысында;

б) пойызда жүргенде;

в) автокөлік трансфері кезінде.

Сақтандырудың ерекше шарттары осы Ереженің № 3 Қосымшасында белгіленген.

Д секциясы - Сақтандырылушының өзіне тиесілі жол жүкті жоғалтуына байланысты мүліктік мүдделері (сақтандырудың ерекше шарттары осы Ереженің № 4 Қосымшасында белгіленген);

Е секциясы - үнемі тұратын жерінен тыс жерде болған уақытта жоғалған құжаттарды (шетелдік төлқұжатты, жеке куәлікті) қалпына келтіру мақсатында жүргізілген күтпеген

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ;	СЕ-37 «Саяхатшы» ерікті кешенді сақтандыру ережесі	...2020 ж. № 2 басылым	Бет 4 - 30
		27.05.2019 ж. басылымның орнына	

шығыстарға қатысты Сақтандырылушының мүліктік мүдделері (сақтандырудың ерекше шарттары осы Ереженің № 5 Қосымшасында белгіленген);

F секциясы - Сақтандырылушының Қазақстан Республикасынан тыс жерде болған кезеңінде зақымдануы немесе жойылуы салдарынан оған залал келтірілген болса, тұрғын жылжымайтын және ондағы жылжымалы мүлікті иеленуге, пайдалануға, оған билік етуге байланысты Сақтандырылушының мүліктік мүдделері (сақтандырудың ерекше шарттары осы Ереженің № 6 Қосымшасында белгіленген).

7. Сақтандыруға жататын тәуекелдер мен сақтандыру объектілері сақтандыру шартында көрсетіледі.

8. Сақтанушының құқыққа қарсы мүдделері сақтандыруға жатпайды.

3. Сақтандыру жағдайы

9. Сақтандыру жағдайы - орын иалған жағдайда сақтандыру шарты бойынша төлемді жүзеге асыруды көздейтін оқиға.

10. Сақтандыру оқиғасы – салдары сақтандыру жағдайының басталуына әкелуі мүмкін оқиға.

11. Сақтандыру жағдайы сақтандыру оқиғасы болып табылады, егер ол орын алған болса (жиынтығында):

- 1) сақтандыру (сақтандыру қорғанысы) шартының қолданылу мерзімі ішінде;
- 2) сақтандыру аумағында;
- 3) сақтандыру шартында аталған сақтандырылған тәуекелдердің басталуы салдарынан.

12. Сақтандыру тәуекелдерін ескере отырып, сақтандырудың нақты түріне байланысты сақтандыру жағдайлары осы Ереженің № 1, 2, 3, 4, 5, 6 Қосымшаларында анықталған.

13. Сақтандыру жағдайының орын алғанын, сондай-ақ өзіне келтірілген залалдарды дәлелдеу Сақтанушыға (Сақтандырылушыға) жүктелген.

4. Сақтандыру оқиғаларынан алып тастау және сақтандыруды шектеу

14. Осы Ережеге сәйкес өтелмейді:

- 1) моральдық зиян, іскерлік беделге залал, жіберіп алған пайда, жанама шығындар;
- 2) сот шығындары.

15. Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру жағдайына оның салдарынан келтірілген залал жатпайды:

- 1) ядролық жарылыстың, радиацияның немесе радиоактивті зақымданудың әсерінен;
- 2) әскери іс-қимылдардың немесе әскери іс-шаралардың және олардың салдарларын жою, әскери құрал-саймандарды жою немесе бүлдіру салдарынан;
- 3) террористік актілерден, диверсиялық әрекеттен;
- 4) азаматтық соғыстан, түрлі сипаттағы халық толқулардан, жаппай тәртіпсіздік немесе ереуілдерден.

16. Сақтандырушы өтемейді (оның ішінде сақтандыру жағдайынан туындаған):

1) кез келген уәкілетті органдарда (ксерокөшірме, нотариалдық куәландыру, сараптама; адвокаттың, өкілдің, аудармашының және т. б. қызметтері) сақтандыру жағдайымен және оны дәлелдеумен байланысты істерді жүргізуге арналған шығыстар;

2) қалпына келтіру жұмыстары барысында сақтандырылған мүлікті жақсарту және жетілдіру бойынша орын алатын шығыстар;

3) үшінші тұлғаларға келтірілген зиянды өтеу бойынша шығыстар;

4) әкімшілік айыппұлдар, мемлекеттік баждар, алымдар және т. б.;

5) рейстің шықпауы салдарынан жаңа билет сатып алуға байланысты шығыстар.

17. Сақтандырушы залал үшін жауапты болмайды:

1) сақтандыру сомасының (Сақтандырушының жауапкершілігі лимитінің) мөлшерінен артық;

2) сақтандыру шартында сақтандыру жағдайы ретінде айтылмаған.

18. Сақтандыру түрі бойынша сақтандыру оқиғаларынан өзге де алып тастаулар осы Ереженің 1, 2, 3, 4, 5, 6 Қосымшаларында айқындалған.

19. Сақтандыру шартында сақтандыру жағдайларынан өзге де алынып тасталатындардың және (немесе) сақтандыруды шектеулердің көзделуі мүмкін.

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ;	СЕ-37 «Саяхатшы» ерікті кешенді сақтандыру ережесі	...2020 ж. № 2 басылым	Бет 5 - 30
		27.05.2019 ж. басылымның орнына	

5. Сақтандыру сомасы. Франшиза

20. Сақтандыру сомасы - сақтандыру объектісі сақтандырылған және сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтандырушы жауапкершілігінің шекті көлемін білдіретін ақша сомасы;

21. Сақтандыру тәуекелдерін ескере отырып, сақтандырудың әрбір түрі бойынша Сақтандырушының жауапкершілігінің лимиттері осы Ереженің № 1, 2, 3, 4, 5, 6 Қосымшаларында белгіленген.

22. Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сомасы сақтандыру тәуекелдерін ескере отырып, сақтандырудың жекелеген түрлері бойынша Сақтандырушының жауапкершілігінің лимиттерін қосу арқылы айқындалады.

23. Франшиза - Сақтандырушыны белгілі бір мөлшерден аспайтын залалды өтеуден босатуды көздейтін сақтандыру талаптары. Франшизаның сақтандыру сомасына пайызбен де, абсолюттік мөлшерде де белгіленуі мүмкін.

Сақтандыру шартын жасасу кезінде шартты (шегерілмейтін) немесе шартсыз (шегерілетін) франшиза қолданылуы мүмкін.

Шартты франшиза кезінде Сақтандырушы франшизаның белгіленген мөлшерінен аспайтын залалды өтеуден босатылады, бірақ, егер оның мөлшері осы сомадан артық болса, залалды толық өтеуге тиіс.

Шартсыз франшиза кезінде залал барлық жағдайларда белгіленген сомадан шегеріле отырып өтеледі.

Қолданылатын франшизаның түрі мен мөлшері сақтандыру шартымен белгіленеді.

6. Сақтандыру сыйлықақысы. Төлеу тәртібі және мерзімдері

24. Сақтандыру сыйлықақысы - Сақтанушы Сақтандырушыға сақтандыру шартында айқындалған мөлшерде Пайда алушыға (Сақтандырылушыға) сақтандыру төлемін жүргізуге міндеттемелер қабылдағаны үшін төлеуге міндетті ақша сомасы;

25. Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сыйлықақысының мөлшері сақтандыру шартына енгізілген сақтандыру түрлерінің кешеніне байланысты айқындалады және Сақтандырушы бекіткен сақтандыру тарифтерінің негізінде есептеледі.

26. Сақтандыру тарифі сақтандыру тәуекелдерін ескере отырып, сақтандыру түріне байланысты есептеледі.

27. Сақтандыру сыйлықақысын Сақтанушы Қазақстан Республикасының валютасында төлейді.

Сақтандыру сыйлықақысының Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген жағдайларда шетел валютасында (валюталық баламада) төленуі мүмкін.

28. Сақтандыру сыйлықақысы бір мезгілде немесе бөліп-бөліп, қолма-қол ақшасыз төлеммен немесе қолма-қол ақшамен (заңнама талаптарын сақтай отырып) төленеді.

Сақтандыру сыйлықақысын төлеу тәртібі және мерзімі сақтандыру шартымен белгіленеді.

7. Құқықтары мен міндеттері

29. Сақтанушы (Сақтандырылушы) құқылы:

1) Сақтандырушыдан оның төлем қабілеттілігі мен қаржылық тұрақтылығы туралы ақпаратты талап етуге;

2) сақтандыру талаптарымен танысуға, Ережені алуға;

3) сақтандыру шарты жоғалған жағдайда телнұсқасын алуға;

4) сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру шартында белгіленген талаптарда, тәртіпте және мерзімде сақтандыру төлемін алуға;

5) Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тарту немесе оның мөлшерін азайту туралы шешімін Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген тәртіпте даулауға;

6) сақтандыру шартында белгіленген тәртіппен сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтатуға;

7) кез келген уақытта сақтандыру шартынан бас тартуға.

30. Сақтанушы міндетті:

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ;	СЕ-37 «Саяхатшы» ерікті кешенді сақтандыру ережесі	...2020 ж. № 2 басылым	Бет 6 - 30
		27.05.2019 ж. басылымның орнына	

1) Сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталу ықтималдығын және оның басталуынан болатын ықтимал шығындардың (сақтандыру тәуекелінің) мөлшерін анықтау үшін елеулі маңызы бар белгілі мән-жайларды хабарлауға;

2) сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде, тәртіппен және мерзімдерде сақтандыру сыйлықақысын төлеуге;

3) Сақтандырылушыны сақтандыру шарттарымен таныстыруға. Сақтандырылушының сақтандыру шартын бұзуы оны Сақтанушының өзі бұзған болып саналады;

4) сақтандыру шарты бойынша міндеттерді, сақтандыру талаптарын орындауға;

5) сақтандыру жағдайларының алдын алу және жою мақсатында қажетті шаралар қабылдауға;

6) Сақтандырылушының шет мемлекеттердің визаларын алуға, жолаушылар мен жол жүкті тасымалдауға, қауіпсіздік техникасы мен т. б. қатысты ережелерді, техникалық нормаларды, стандарттарды, нұсқаулықтарды және т. б. сақтауға немесе сақтауды қамтамасыз етуге;

7) Сақтандырушыны сақтандыру тәуекелінің жай-күйі туралы хабардар етуге;

8) сақтандыру шартын жасасу кезінде Сақтандырушыға хабарланған мән-жайлардағы өзіне белгілі болған елеулі өзгерістер туралы, егер бұл өзгерістер сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына елеулі әсер етуі мүмкін болса, Сақтандырушыға дереу хабарлауға;

9) сақтандыру жағдайының белгілері бар және (немесе) оның салдары сақтандыру жағдайының басталуы мүмкін сақтандыру оқиғасының басталғаны туралы сақтандырушыға орнын, уақытын және оған байланысты барлық мән-жайларды көрсете отырып, дереу хабарлауға және хабарланған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күнінен кешіктірмей ұсынылған ақпаратты жазбаша растауға тиіс. Егер Сақтанушы дәлелді себептермен аталған әрекеттерді орындауға мүмкіндігі болмаса, ол мұны құжатпен растауға тиіс;

10) сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиға басталған кезде сақтандыру жағдайынан болған залалды болдырмау және азайту жөніндегі барлық мүмкін болатын және мақсатқа сай шараларды қолдану, сақтандыру шартында көзделген іс-әрекеттерді жасау;

11) сақтандыру оқиғасының орын алу фактісін дәлелдеуге;

12) сақтандыру төлемі туралы шешім қабылдау үшін осы Ереженің 10-бөліміне және оның Қосымшаларына сәйкес Сақтандырушы талап ететін және қажетті барлық құжаттарды ұсынуға;

13) үшінші тұлғалардан сақтандыру жағдайы нәтижесінде келтірілген шығындардың қандай да бір өтемін (өтемақысын) алған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күнінен кешіктірмей, бұл туралы Сақтандырушыға жазбаша хабарлай отырып, алынған сақтандыру төлемінің тиісті бөлігін Сақтандырушыға қайтаруға;

14) осындай құқықты іске асыру үшін қажетті құжаттарды беруді қоса алғанда, сақтандыру жағдайының басталуына жауапты тұлғаға талап ету құқығының Сақтандырушыға өтуін қамтамасыз етуге;

15) сақтандыру шартының талаптары, сақтандыру сыйлықақылары мен төлемдерінің мөлшері туралы құпиялылықты сақтауға.

31. Сақтандырушы құқылы:

1) сақтандыру шартын жасаған кезде Сақтанушы беретін ақпаратты тексеруге;

2) сақтандыру шартын жасасудан бас тарту себептерін түсіндірмей бас тартуға;

3) сақтандыру шартының қолданылу мерзімі ішінде сақтандыру тәуекелінің жай-күйін, оның сақтандыру шартын жасасу кезінде сақтанушы берген мәліметтерге сәйкестігін тексеруге;

4) сақтандыру тәуекелінің дәрежесі ұлғайған кезде сақтандыру шартының талаптарын өзгертуді және (немесе) қосымша сақтандыру сыйлықақысын төлеуді тәуекелдің ұлғаюына мөлшерлес талап етуге;

5) Сақтанушыдан (Сақтандырылушыдан) сақтандыру шартының талаптарын орындауды талап етуге;

6) сақтандыру оқиғасын (жағдайын) тергеуге қатысуға, сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның себептері мен мән-жайларын өз бетінше анықтауға, оның ішінде құзыретті органдарға сұрау салу жіберуге, келтірілген залалдың мөлшерін айқындауға, ал қажет болған жағдайда залалдың себептері мен сомасын анықтау мақсатында сараптама тағайындауға немесе бейінді мамандарды тартуға;

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ;	СЕ-37 «Саяхатшы» ерікті кешенді сақтандыру ережесі	...2020 ж. № 2 басылым	Бет 7 - 30
		27.05.2019 ж. басылымның орнына	

7) сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы шешімді кейінге қалдыру туралы шешім қабылданған сәттен бастап 5 (бес) жұмыс күнінен кешіктірмей жазбаша хабарлама жібере отырып өтініш берушіге, мән-жайлар анықталғанға және құзыретті органдардың келтірілген залалдың себептері мен мөлшерін айқындайтын барлық мәліметтері мен қажетті құжаттарын алғанға дейін кейінге қалдыруға;

8) Сақтанушыдан (Сақтандырылушыдан) осы сақтандыру шартының 10-бөлімінде және оның Қосымшаларында көрсетілген сақтандыру жағдайының фактісін, оның туындау себептері мен мән-жайларын, келтірілген залалдың мөлшерін анықтау үшін қажетті құжаттарды талап етуге;

9) сақтандыру төлемінің мөлшерін айқындау кезінде сақтандыру сыйлықақысын (оның бір бөлігін) төлеу бойынша бар берешектің сомасын есептеуге;

10) осы Ережеде және оның Қосымшаларында көзделген негіздер бойынша сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тарту немесе оның мөлшерін азайтуға;

11) зиян келтіргені үшін жауапты тұлғаға кері талап қою құқығын беруге;

12) Сақтанушы сақтандыру шартында белгіленген тәртіппен және мерзімде сақтандыру сыйлықақысын төлемеген жағдайда, сондай-ақ Сақтанушы (Сақтандырылушы) сақтандыру талаптарын бұзған жағдайда сақтандыру шартын бұзуға;

32. Сақтандырушы міндетті:

1) Сақтанушыны сақтандыру талаптарымен (Ережелерімен) таныстыруға, Сақтанушыға сақтандыру полисін беру арқылы сақтандыру шартын жасасу кезінде Сақтанушыға Ережені беруге;

2) сақтандыру жағдайы туралы хабар алған кезде оны дереу тіркеуге;

3) Сақтанушыға (Сақтандырылушыға) оларға сақтандыру жағдайы бойынша ұсынылған құжаттардың тізбесін және оларды қабылдаған күнін көрсете отырып, сондай-ақ жетіспейтін құжаттарды көрсете отырып, анықтама беруге;

4) Сақтанушы (Сақтандырылушы) сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті барлық құжаттарды ұсынбаған жағдайда, оларды сақтандыру төлемін беру туралы өтініш түскен күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде жетіспейтін құжаттар туралы хабардар етуге;

5) сақтандыру жағдайы басталғанда осы сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде, тәртіппен және мерзімдерде сақтандыру төлемін жүргізуге;

6) Сақтанушыға (Сақтандырылушыға) сақтандыру жағдайы (оқиға) кезінде залалды азайтуға жұмсаған шығындарды қайтаруға;

7) Сақтанушы сақтандыру шартын жоғалтқан жағдайда оның телнұсқасын ресімдеуге;

8) сақтандыру құпиясын қамтамасыз етуге.

33. Сақтандырушының, Сақтанушының (Сақтандырылушының) заңдарда, осы Ережеде, сақтандыру шартында белгіленген өзге де құқықтары мен міндеттері болады.

8. Сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде сақтандыру тәуекелінің артуының салдары

34. Шарттың қолданылуы кезеңінде Сақтанушы (Сақтандырылушы) Шарт жасасу кезінде Сақтандырушыға хабарланған мән-жайлардағы елеулі өзгерістер туралы өзіне белгілі болған кезден бастап дереу, бірақ, 24 (жиырма төрт) сағаттан кешіктірмей бұл туралы Сақтандырушыға жазбаша хабарлауға міндетті.

35. Сақтандыру шартын жасасқаннан кейін болған және тәуекел дәрежесін ұлғайтатын өзгерістер сақтандырушыға сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзуды және осындай бұзудан келтірілген залалдарды өтеуді талап етуге, ал сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуға құқық береді.

36. Сақтанушы (Сақтандырылушы) осы тараудың 34-тармағында көзделген міндетті орындамаған кезде сақтандырушы сақтандыру төлемін жүзеге асыруға құқылы:

а) сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемінің мөлшерін сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына мөлшерлес азайту;

б) сақтандыру төлемінен бас тарту.

37. Егер сақтандыру тәуекелін арттыратын жағдайлар жойылған болса Сақтандырушы Сақтандыру шартының бұзылуын талап етуге құқылы емес.

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ;	СЕ-37 «Саяхатшы» ерікті кешенді сақтандыру ережесі	...2020 ж. № 2 басылым	Бет 8 - 30
		27.05.2019 ж. басылымның орнына	

9. Сақтандыру жағдайы туындаған кездегі әрекеттер:

38. Сақтандыру жағдайының белгілері бар және (немесе) оның салдары сақтандыру жағдайының басталуы мүмкін оқиға басталған кезде сақтанушы міндетті:

1) дереу, бірақ, оқиға басталған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күнінен кешіктірмей (оқиғаның басталғаны туралы белгілі болған сәттен бастап) Сақтандырушыға залалдың пайда болуының сипатын, мән-жайларын (себептерін), сондай-ақ оның болжамды мөлшері туралы жазбаша хабарлауға;

2) ықтимал шығындарды болдырмау немесе азайту үшін қалыптасқан жағдайларда ақылға қонымды және қол жетімді шаралар қабылдауға;

3) кінәлі тұлғаға келтірілген залал туралы заңнамада көзделген мерзімде жазбаша мәлімдеуге;

4) қолданылып жүрген заңдарға немесе Сақтандырушының ұсынымдарына сәйкес келтірілген зиянның құжаттамалық ресімдеуді қамтамасыз етуге;

5) Сақтандырушыға (оның өкіліне) сақтандыру оқиғасын тергеп-тексеру және келтірілген залалдың мөлшерін айқындау мүмкіндігін беруге;

6) сақтандыру жағдайын тергеп, тексеруге қатысты барлық ақпаратты хабарлап отыруға, Сақтандырушыға сақтандыру оқиғасының басталу мән-жайлары мен себептерін тергеуде жан-жақты жәрдем көрсетуге, Сақтандырушының пікірі бойынша болған оқиғаның мәртебесі туралы шешім қабылдау үшін қажетті түсініктемелер беруге және (немесе) құжаттарды беруге кедергі жасамауға және жалтармауға;

7) Сақтандырушының нұсқауларын (олар болған жағдайда) орындауға. Алайда, бұл нұсқаулар Сақтандырушының өз сақтандыру төлемін жүзеге асыру міндетін мойындауы деп танылмайды;

8) Сақтандырушының залалдар үшін жауапты тұлғаға талап ету құқығын іске асыруын қамтамасыз ету жөнінде шаралар қолдануға міндетті.

39. Сақтандыру түріне байланысты Ереженің Қосымшаларында сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиға басталған кезде Сақтанушының (Сақтандырылушының) қосымша іс-әрекеттері көзделуі мүмкін.

40. Сақтандырушыға сақтандыру оқиғасының (жағдайының) басталғаны туралы хабарламау оған сақтандыру төлемін беруден толық немесе ішінара бас тартуға құқық береді.

10. Сақтандыру жағдайының басталғанын растайтын құжаттардың тізбесі және шығындар мөлшері

41. Егер сақтандыру шартында өзгеше мерзім көзделмесе, Сақтанушы (Сақтандырылушы) сақтандыру төлемін алу үшін Сақтандырушыға сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиға басталған күннен бастап 6 (алты) айдан кешіктірмей сақтандыру төлемі туралы өтінішпен жүгінуге тиіс.

42. Сақтандыру төлеміне өтінішке қоса берілуі тиіс:

1) сақтандыру жағдайының басталу фактісін растайтын, оның салдарынан келтірілген залалдың себептері мен мөлшерін айқындайтын құжаттар;

2) тұлғаның сақтандыру төлемін алуға құқығын растайтын құжаттардың түпнұсқалары немесе нотариалды куәландырылған көшірмелері (апостиль қойылған көшірмелері).

43. Сақтандыру тәуекелдерін ескере отырып, сақтандырудың нақты түріне байланысты құжаттардың тізбесі осы Ереженің № 1, 2, 3, 4, 5, 6 Қосымшаларында анықталған.

44. Зиянды болдырмау немесе азайту мақсатында Сақтанушы шеккен шығыстарды өтеу үшін олардың растайтын құжаттары (чектер, түбіртектер, шоттар, жүкқұжаттар, орындалған жұмыстар актілері және т.б.) қоса берілуге тиіс.

45. Сақтандырушыға шет тілінде берілетін құжаттар аударманың дұрыстығын нотариалды куәландыра отырып, қазақ немесе орыс тіліне аударылуға тиіс.

46. Құжаттарды қабылдаған Сақтандырушы өтініш берушіге ұсынылған құжаттардың толық тізбесін көрсете отырып оларды қабылдағандығы туралы анықтама беруге міндетті. Анықтаманың бір данасы өтініш берушіге беріледі, екінші данасы өтініш берушінің белгісімен Сақтандырушыда қалады.

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ;	СЕ-37 «Саяхатшы» ерікті кешенді сақтандыру ережесі	...2020 ж. № 2 басылым	Бет 9 - 30
		27.05.2019 ж. басылымның орнына	

47. Сақтанушы (Сақтандырылушы) сақтандыру төлеміне қатысты мәселені қарастыру үшін қажетті барлық құжаттарды ұсынбаған жағдайда, Сақтандырушы 5 (бес) жұмыс күні ішінде өтінішті алған күннен бастап сақтандыру төлемі туралы жазбаша хабарлауы тиіс және өтініш берушіге жетіспейтін құжаттар туралы мәлімдеме жасауға міндетті.

48. Егер сақтандыру төлемі туралы мәселені шешу үшін Сақтандырушыға қосымша ақпарат қажет болса, ол Сақтанушыдан (Сақтандырылушыдан) қосымша құжаттарды талап етуге құқылы.

11. Шығындар мөлшерін анықтау

49. Сақтандырушы оқиғаны сақтандыру жағдайы деп таныған кезде сақтандыру төлемі франшиза ескеріле отырып, сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру сомасы (Сақтандырушы жауапкершілігінің лимиті) шегінде, бірақ, Сақтандырылушыға келтірілген нақты залалдан аспайтын мөлшерде жүзеге асырылады.

50. Келтірілген залалдың мөлшерін Сақтандырушы сақтандыру тәуекелдерін ескере отырып (осы Ереженің 1, 2, 3, 4, 5, 6 Қосымшалары) сақтандырудың ерекше шарттарында белгіленген тәртіппен сақтандыру жағдайының басталуын, келтірілген залалдың (зиянның) себептері мен мөлшерін тіркейтін құжаттардың негізінде айқындайды.

51. Сақтандыру жағдайлары бойынша сақтандыру төлемдерінің сомасының сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру сомасынан аспауы тиіс.

52. Тараптар арасында залалдың себептері мен мөлшері туралы даулар туындаған жағдайда тараптардың әрқайсысы сараптама (құзыретті тұлғаның зерттеуі) жүргізуге құқылы. Сараптама (зерттеу) оны жүргізуді талап еткен тараптың есебінен жүргізіледі.

Тараптардың бірі жүргізілген сараптама нәтижелерімен келіспеген жағдайда, Сақтандырушы осы Ережеде немесе сақтандыру шартында көзделген тәртіппен және мерзімде залалдың жанбайтын бөлігін төлеуді жүзеге асыруға құқылы.

53. Сақтандыру төлемін жүзеге асыру кезінде Сақтандырушы өзіне тиесілі сақтандыру сыйлықақыларын не Сақтанушы төлемеген сақтандыру жарналарын есепке жатқызуға құқылы.

54. Шығындарды болдырмау немесе азайту мақсатында шеккен шығыстардың мөлшері осы шығыстарды растайтын құжаттардың негізінде айқындалады.

55. Сақтанушының ықтимал шығындарды болдырмау немесе азайту мақсатында жүргізілген шығыстары нақты мөлшерде өтеледі, алайда сақтандыру төлемінің және шығыстар өтемақысының жалпы сомасы сақтандыру шартында көзделген Сақтандырушы жауапкершілігінің шекті көлемінен аспайтындай етіп өтеледі.

Сақтанушының Сақтандырушының нұсқауларын орындауы нәтижесінде туындаған шығыстар сақтандыру сомасына қатыссыз толық мөлшерде өтеледі.

56. Сақтандыру жағдайының нәтижесінде келтірілген мүліктік залал Сақтанушыға (Сақтандырылушыға) үшінші тұлғалар атынан өтелген жағдайда, Сақтандырушы сақтандыру шарты бойынша өтелуге жататын сома мен үшінші тұлғадан алынған сома арасындағы айырманы ғана өтейді.

57. Сақтандырушы сақтандыру төлемін (немесе оның бір бөлігін) сақтандыру төлемінің сомасы шегінде заттай нысандағы залалды өтеумен ауыстыруға құқылы.

12. Сақтандыру төлемдерін беруді жүзеге асыру тәртібі мен шарттары

58. Сақтандыру төлемі - Сақтандырушы Сақтанушыға (Сақтандырылушыға, Пайда алушыға) сақтандыру жағдайы басталған кезде осы Ереженің № 1,2,3,4,5,6 Қосымшаларында белгіленген сақтандыру сомасы шегінде төлейтін ақша сомасы.

59. Сақтандыру төлемін жүзеге асыру немесе одан бас тарту туралы шешімді Сақтандырушы Сақтанушы (Сақтандырылушы) құжаттардың толық жиынтығын бергеннен кейін 15 (он бес) жұмыс күні ішінде қабылдайды.

60. Сақтандыру төлемі Қазақстан Республикасының ұлттық валютасында теңгемен (Қазақстан Республикасының бейрезиденттеріне – «Қазақстан Халық банкі» АҚ аудару күнгі бағамы бойынша АҚШ долларымен), сақтандырушы сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы шешім қабылдаған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде жүзеге асырылады.

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ;	СЕ-37 «Саяхатшы» ерікті кешенді сақтандыру ережесі	...2020 ж. № 2 басылым	Бет 10 - 30
		27.05.2019 ж. басылымның орнына	

61. Сақтандырушы өтініш берушіге бұл туралы жазбаша хабарлай отырып, сақтандыру төлемі туралы шешім қабылдауды тоқтата тұруға құқылы:

1) егер тиісті құзыретті органдар қылмыстық іс қозғаса немесе қылмыстық іс бойынша заңды күші бар үкім шығарылғанға немесе тергеу аяқталғанға дейін сақтандыру жағдайының басталуына әкеп соққан мән-жайларды әкімшілік тергеп-тексеруді бастаса және Сақтандырушыға тиісті құжаттарды ұсынғанға дейін;

2) егер сақтандыру оқиғасының басталғанын немесе келтірілген зиянның мөлшерін растайтын ұсынылған құжаттарды тексеру үшін объективті (дәлелді) негіздер болса, құзыретті органдардың олардың шынайылығы туралы растамасы алынғанға дейін 3 (үш) айдан аспайтын мерзімге.

62. Сақтандыру төлемін беруді уақытында жүзеге асырмағандығы үшін Сақтандырушы Қазақстан Республикасының Азаматтық Кодексінің 353-бабына сай жауапкершілікке тартылады.

63. Егер сақтандыру жағдайы сақтандыру салдарынан болса, Сақтандырушы Сақтанушыға сақтандыру төлемінен толық немесе ішінара бас тартуға құқылы:

1) Сақтанушының (Сақтандырылушының) сақтандыру жағдайының туындауына бағытталған не оның басталуына ықпал ететін қасқана әрекеттері (қажетті қорғаныс жағдайында немесе аса қажетті жағдайда жасалған әрекеттерді санамағанда);

2) Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде белгіленген тәртіппен сақтандыру жағдайымен себептік байланыстағы қасақана қылмыстық немесе әкімшілік құқық бұзушылықтар деп танылған Сақтанушының (Сақтандырылушының) іс-әрекеттерін тоқтата тұруға құқылы;

3) Сақтанушының (Сақтандырылушының) ішімдікке мас, уланған немесе есірткілік мас күйінде жасалған немесе психотроптық құралдардың әсер етуінен жасалған іс-әрекеттер, сондай-ақ осындай жай-күйлердің салдарлары.

64. Сақтандырушы Сақтанушының (Сақтандырылушының) шығындарды азайту үшін қисынды және қол жетімді шараларды қасақана қолданбауы салдарынан туындаған залалдар бөлігінде сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатылады.

65. Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуына мыналар негіз бола алады:

1) Сақтанушының Сақтандырушыға сақтандыру объектісі, сақтандыру тәуекелі, сақтандыру жағдайы және оның салдары туралы көрінеу жалған мәліметтер хабарлауы;

2) Сақтанушының (Сақтандырылушының) сақтандыру шартында белгіленген міндеттемелер мен талаптарды орындамауы;

3) Сақтандырушыны сақтандыру тәуекелінің өзгеруі туралы хабардар етпеуі;

4) сақтандыру жағдайының белгілері бар және (немесе) оның салдары сақтандыру жағдайының басталуы мүмкін оқиғаның басталуы туралы Сақтандырушыға сақтандыру шартында белгіленген тәртіппен және мерзімдерде хабарламауы немесе уақтылы хабарламауы. Сақтанушының (Сақтандырылушының) дәлелді себеппен Сақтандырушыны хабардар ету мүмкіндігі болмаған және оны құжатпен растаған жағдайлар ерекшелік болып табылуы мүмкін;

5) Сақтанушы (Сақтандырылушы) Сақтандырушының сақтандыру оқиғасының орын алу себептері мен мән-жайларын тексеруіне, оның салдарынан келтірілген залалдардың мөлшерін анықтауына кедергі келтірген болса;

6) сақтандыру аумағының шегінен тыс және (немесе) сақтандыру қорғанысының қолданылу кезеңінен тыс сақтандыру жағдайының басталуы;

7) сақтандыру шартында көзделген құжаттарды беру мерзімдерін бұзу;

8) егер Сақтанушы сақтандыру шартын жасасқан кезде заңсыз пайда алу мақсатын көрінеу құдалаған болса;

9) Сақтанушы мүлдіктік сақтандыру бойынша заладың келуіне кінәлі тұлғадан тиісті өтем алса;

10) егер сақтандыру жағдайы басталған сәтте сақтандыру шарты күшіне енбесе;

11) Сақтанушы (Сақтандырылушы) сақтандыру жағдайының басталу фактісін және сақтандыру шартының 10-тарауында көрсетілген келтірілген зиянның мөлшерін растайтын құжаттарды ұсынбаған жағдайда;

12) Сақтанушының сақтандыру жағдайының басталуына жауапты тұлғаға қойылатын талап ету құқығынан бас тартуы, сондай-ақ Сақтандырушыға талап ету құқығының ауысуы үшін қажетті құжаттарды Сақтандырушыға беруден бас тартуы.

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ;	СЕ-37 «Саяхатшы» ерікті кешенді сақтандыру ережесі	...2020 ж. № 2 басылым	Бет 11 - 30
		27.05.2019 ж. басылымның орнына	

13) заңнамада, сақтандыру шартында көзделген басқа да жағдайлар.

66. Сақтандырушының Сақтанушы алдындағы сақтандыру жауапкершілігінен босатылуы Сақтандырушыны сақтандыру төлемін Сақтандырылушыға беруді жүзеге асыру жауапкершілігінен қатар босатады.

67. Егер өзгеше жағдайлар сақтандыру шартында көзделмеген болса, Сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын (кезекті сақтандыру жарнасын) толық көлемде төлемеген жағдайда, Сақтандырушының осындай сақтандыру шарты бойынша сақтандыру төлемін жүзеге асыру жөніндегі міндеттемелері басталған жоқ деп есептеледі және сақтандырушы сақтандыру төлемін жүзеге асырмау құқығына ие болады.

68. Сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тарту туралы Сақтандырушы шешім қабылданғаннан кейін 5 (бес) жұмыс күні ішінде себептерін дәлелді негіздей отырып, Сақтанушыға жазбаша нысанда хабарлайды.

69. Сақтандырушы сақтандыру төлемін жүргізуден бас тартуына Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен шағым жасауы мүмкін.

70. Сақтанушы (Сақтандырылушы) Сақтандырушыға алынған сақтандыру төлемін (оның тиісті бөлігін) қайтаруға міндетті:

- а) егер мүліктік залалды сақтанушыға (Сақтандырылушыға, Пайда алушыға) зиян келтіргені үшін жауапты тұлға өтесе;
- б) егер талап қою мерзімі ішінде заң күшіне орай немесе осы Ережеге сәйкес Сақтанушыны (Сақтандырылушыны, Пайда алушыны) сақтандыру төлемін алу құқығынан толық немесе ішінара айыратын мән-жай табылса;
- в) егер жоғалған жол жүк табылса, жеткізілсе және Сақтандырылушыға берілсе.

Сақтандыру төлемінің (оның бір бөлігінің) сомасын қайтару осы тармақта көрсетілген оқиға басталған күннен бастап 3 (үш) банктік күн ішінде Сақтандырушыға жүргізіледі.

13. Сақтандыру шартын жасасу тәртібі

71. Сақтандыру шарты жазбаша нысанда жасалады:

1) жазбаша өтініш арқылы Сақтандырушыға және толтыру сақтандыру жөніндегі өтініштің ресімделген және Сақтанушы қол қойған соң нысанға сәйкес Сақтандырушыға беріледі. Бұл ретте сақтандыру шарты тараптардың сақтандыру шартын жасауы немесе Сақтанушыға сақтандыру полисін беру жолымен жазбаша нысанда жасалады (№7 Қосымша);

2) Сақтандырушының интернет-ресурсын пайдалана отырып, сондай-ақ тиісті келісім негізінде Сақтандырушының серіктестері болып табылатын басқа ұйымдардың интернет-ресурстарын пайдалана отырып, сақтанушы мен сақтандырушы арасында ақпарат алмасу жолымен жүзеге асырылады. Бұл ретте сақтандыру шарты Сақтанушының осы Ережеге қосылуы арқылы жасалады.

Сақтандыру шартын жасасу үшін электрондық нысанда Сақтанушыға қажет:

1) Сақтандырушының немесе оның әріптесінің интернет-ресурсында орналастырылған Ережемен танысу;

2) Сақтандырушының және/ немесе оның серіктестерінің интернет-ресурсына арналған сақтандыруға берілетін өтініштің электрондық нысанын толтыру арқылы сақтандыру шартын жасасу туралы өтініш беру. Бұл өтініш 24 (жиырма төрт) сағат бойы жарамды;

3) интернет-ресурста ұсынылған қолма-қол ақшасыз есеп айырысу нысандарын пайдалана отырып, сақтандыру сыйлықақысын төлеуге міндетті.

Процессингтік жүйеден транзакциядан сәтті өткені туралы ақпарат келіп түскеннен кейін сақтандырушы сақтанушыға ол көрсеткен электрондық пошта мекенжайына сақтандыру шартын жасасу туралы электрондық хабарлама түріндегі ақпаратты жібереді.

72. Сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын өзінің төлеуімен сақтандыру шарты жасалғанға дейін сақтандырушы біржақты тәртіппен әзірлеген сақтандыру Ережемен танысып, оған қосылғанын растайды.

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ;	СЕ-37 «Саяхатшы» ерікті кешенді сақтандыру ережесі	...2020 ж. № 2 басылым	Бет 12 - 30
		27.05.2019 ж. басылымның орнына	

14. Сақтандыру шартының қолданылу аумағы мен мерзімі.

Сақтандыру қорғанысының қолданылуы

73. Сақтандыру шартының қолданылу мерзімі сақтандыру шартында көрсетіледі.

74. Егер сақтандыру шартында өзгеше жағдай көзделмеген болса оның қолданылуы сақтандыру шарты күшіне енген сәттен басталады.

Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру қорғанысы сақтандыру шарты қолданылуының басталуымен бір мезгілде өзінің қолданылуын бастайды.

75. Сақтандыру тәуекелдерін ескере отырып, сақтандырудың нақты түріне байланысты сақтандыру аумақтары мен сақтандыру қорғанысының мерзімдері осы Ереженің № 1, 2, 3, 4, 5, 6 Қосымшаларында анықталған.

76. Сақтандыру түрі мен сақтандыру тәуекелдеріне қарамастан сақтандыру қорғанысы сақтандыру шартында көрсетілген бронға (билеттің, ваучердің және т.б. нөмірлері) қатысты ғана қолданылады.

77. Сақтандыру қорғанысының қолданылуы, егер сақтандыру шартында сақтандыру қорғанысының қолданылуының аяқталуы ретінде бұрын белгіленген оқиға болмаса, сақтандыру шартының қолданылу мерзімі аяқталғаннан кейін бір мезгілде тоқтатылады.

78. Сақтандыру шартының қолданылуы мынадай жағдайларда тоқтатылады:

- 1) қолданылу мерзімі өткен болса;
- 2) мерзімінен бұрын тоқтатылса.

79. Сақтандыру шарты өз күшін мерзімінен бұрын тоқтатады:

1) Тараптардың бірінің бастамасы немесе тараптардың келісімі бойынша;

2) Сақтандырушының сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сомасы мөлшерінде міндеттемелерін орындауы;

3) сақтандыру шартында көзделген өзге де жағдайларда.

80. Міндеттемелерді тоқтатудың заңнамқарастырылған жалпы негіздерінен басқа, сақтандыру шарты мынадай жағдайларда мерзімінен бұрын тоқтатылады:

1) сақтандыру объектісінің болуы тоқтаған жағдайда;

2) Сақтанушы болып табылмайтын Сақтандырылған тұлға қайтыс болғанда, ол ауыстырылмаған болса;

3) егер Сақтандырушы Сақтанушыны ауыстыруға қарсылық білдірсе, ал шартта немесе Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде өзгеше жағдай белгіленбесе, Сақтанушы мүлдіктік сақтандыру объектісін иеліктен шығарған болса;

4) сақтандыру оқиғасының орын алу ықтималдығы жойылған жағдайда және сақтандыру тәуекелі өзге де мән-жайларға байланысты жойылған болса;

5) Сақтандырушыны мәжбүрлеп тарату туралы сот шешімі күшіне енген болса, Қазақстан Республикасының «Сақтандыру қызметі туралы» Заңында қарастырылған жағдайларды санамағанда;

6) Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көзделген тәртіппен Сақтандырушы ресімдеген Сақтандыру полисіне енгізілген талаптар мен мәліметтер өзгерген болса;

7) заңнамада көзделген жағдайларда.

Көрсетілген жағдайларда Сақтандыру шарты оны тоқтату үшін негіз ретінде көзделген мән-жайлар туындаған сәттен бастап тоқтатылған болып есептеледі, бұл туралы мүдделі тараптың келесі тарапты дереу арада хабардар етуі тиіс.

81. Осы тараудың 80-тармағында көзделген негіздерде сақтандыру шарты мерзімінен бұрын тоқтатылған жағдайда сақтандырушы сақтандыру сыйлықақысының сақтандырудың қолданылу мерзіміне барабар бөлігіне құқылы.

82. Тараптардың әрқайсысы сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтатуға құқылы. Сақтандыру шартының қолданылуын мерзімінен бұрын тоқтату ниеті туралы бастамашы тарап басқасын болжанатын тоқтату күніне дейін кемінде 10 (он) күнтізбелік күн бұрын хабардар етуге міндетті.

83. Қайтаруға жататын соманың 25% дейінгі мөлшерде (Сақтандырушының шешімі бойынша) істі жүргізуге арналған Сақтандырушының шығыстарын шегере отырып, сақтандыру

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ;	СЕ-37 «Саяхатшы» ерікті кешенді сақтандыру ережесі	...2020 ж. № 2 басылым	Бет 13 - 30
		27.05.2019 ж. басылымның орнына	

сыйлықақысын (бөлігін) қайтару сақтандыру шарты мерзімінен бұрын тоқтатылған күннен бастап 10 (он) банктік күн ішінде біржолғы төлеммен жүргізіледі.

84. Сақтанушы кез келген уақытта Сақтандыру шартынан бас тартуға құқылы. Сақтанушы сақтандыру шартынан бас тартқан жағдайда сақтандырушы төленген сақтандыру сыйлықақысын немесе сақтандыру жарналарын қайтаруды жүргізбеуге құқылы.

85. Егер сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтату ол бойынша сақтандыру төлемі жүзеге асырылғаннан кейін жүргізілсе, сақтандыру сыйлықақысы қайтаруға жатпайды.

86. Сақтандыру шартын уақытынан бұрын бұзылуының себебі Сақтандырушының оның талаптарын орындамауы кінәсіне байланысты болса, соңғысы Сақтанушыға ол төлеген сақтандыру сыйлықақысын не сақтандыру жарналарын толық қайтаруға міндетті.

15. Суброгация

87. Сақтандыру төлемін жүзеге асырған Сақтандырушыға Сақтанушының (Сақтандырылушының) сақтандырылуы нәтижесінде өтеген залалдар үшін жауапты адамға талап ету құқығы ол төлеген сома шегінде ауысады.

88. Сақтанушы (Сақтандырылушы) сақтандыру төлемін алған кезде Сақтандырушыға өзінде бар барлық құжаттар мен дәлелдемелерді беруге және оған өзіне ауысқан Сақтандырушының талап ету құқығын жүзеге асыруы үшін қажетті барлық мәліметтерді хабарлауға міндетті.

89. Егер Сақтанушы (Сақтандырылушы) Сақтандырушы өтеген залалдар үшін жауапты адамға талап қою құқығынан бас тартса немесе бұл құқықты Сақтанушының (Сақтандырылушының) кінәсінен жүзеге асыру мүмкін болмаса, сақтандырушы сақтандыру төлемін толық немесе тиісті бөлігінде жүзеге асырудан босатылады және артық төленген соманы қайтаруды талап етуге құқылы.

16. Еңсерілмейтін күш жағдайлары

90. Тараптар еңсерілмейтін күш (форс-мажор) мән-жайлары, яғни, сақтандыру шарты бойынша міндеттемелерді орындауы мүмкін болмаған тараптың төтенше және еңсерілмейтін мән-жайлар салдарынан өз міндеттемелерін тиісінше орындау мүмкін еместігін дәлелдесе, жауапкершіліктен босатылады.

91. Тараптардың кез келгенінің сақтандыру шарты бойынша міндеттемелерін толық немесе ішінара орындау мүмкіндігі болмаған жағдайлар туындаған кезде, оларды орындау мерзімі осындай мән-жайлар әрекет ететін уақытқа мөлшерлес кейін жылжытылады.

92. Егер форс-мажорлық жағдайлар үш айдан астам жалғасатын болса, онда тараптардың әрқайсысы сақтандыру шарты бойынша міндеттемелерді одан әрі орындаудан бас тартуға құқылы. Мұндай жағдайда тараптардың ешқайсысының екінші тараптан сақтандыру шартын бұзудан келтірілген залалдарды өтеуді талап етуге құқығы жоқ.

93. Сақтандыру шарты бойынша өзінің міндеттемелерін орындау мүмкін болмаған тарап келесі тарапты 20 (жиырма) күндік мерзім ішінде міндеттемелерін орындауына кедергі келтіретін жағдайлардың орын алуы немесе осындай жағдайлардың жойылуы туралы хабардар етуі керек.

17. Дауларды шешу тәртібі

Сақтандыру шартын орындау бойынша сақтандыру субъектілері арасында туындайтын барлық даулар Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес шешіледі.

18. Қосымша шарттар

94. Сақтандыру шартында Қазақстан Республикасының заңдарына қайшы келмейтін өзге де талаптардың көзделуі мүмкін.

95. Осы Ереженің негізінде Сақтандырушы сақтандыру тәуекелдерінің әртүрлі жиынтығымен және Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін өзге де сақтандыру шарттарымен сақтандыру шарттарын жасасуға құқылы.

96. Сақтандыру шартының мазмұны осы Ережеге сәйкес келмеген жағдайда сақтандыру шартына басымдық беріледі.

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ;	СЕ-37 «Саяхатшы» ерікті кешенді сақтандыру ережесі	...2020 ж. № 2 басылым	Бет 14 - 30
		27.05.2019 ж. басылымның орнына	

97. Сақтандыру шартын жасасу және орындау кезінде Тараптар алған, оның ішінде құқықтық қорғауды пайдаланбайтын ақпараттың, сондай-ақ коммерциялық құпия ретінде қаралуы мүмкін мәліметтердің үшінші тұлғаларға екінші тараптың келісімімен ғана немесе Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда ғана ашылуы керек.

98. Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген жағдайларды қоспағанда, тараптар осы сақтандыру шартын жасасу нәтижесінде алынған құпия ақпаратты екінші тараптың жазбаша келісімінсіз жария етуге құқылы емес.

99. Егер сақтандыру шартында заң актілерінде көзделгендермен салыстырғанда Сақтанушының жағдайын нашарлататын талаптар болса, осы заң актілерінде белгіленген талаптар қолданылады.

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ;	СЕ-37 «Саяхатшы» ерікті кешенді сақтандыру ережесі	...2020 ж. № 2 басылым	Бет 15 - 30
		27.05.2019 ж. басылымның орнына	

№ 1 Қосымша

А секциясы. Жол жүруден мәжбүрлі бас тартқан жағдайдағы шығындардан сақтандыру

1. Сақтандыру жағдайы

Сақтандыру жағдайы сақтандыру (сақтандыру қорғанысы) әрекет ету кезеңінде болған мынадай себептер бойынша жол жүруден мәжбүрлі бас тарту салдарынан Сақтандырылушыда шығындардың туындауы болып табылады:

1) Сақтандырылушының немесе оның жұбайының, зайыбының немесе жақын туысының стационарда емделуді талап еткен кенеттен ауырып қалған жағдайлар, бұл ретте стационарлық емдеудің қажеттілігі олар кететін күннен 10 (он) күн бұрын уақыттан ерте емес мерзімде орын алған болса, сонымен қатар аталған мерзім ішінде Сақтандырылушы жол жүруіне медициналық тұрғыдан қарсы көрсетілімдермен стационардан шығарылған болса, сондай-ақ жоғарыда аталған тұлғалар қайтыс болса;

2) Сақтандырылушыға меншік құқығында тиесілі жылжымайтын мүлікке төмендегілер салдарынан залалдың келуі: апат; өрт; жарылыс; су құбыры, кәріз, жылыту немесе өртке қарсы жүйелер авариясының салдарынан болған сумен зақымдану; көрші үй-жайлардан судың өтуі; үшінші тұлғалардың құқыққа қарсы әрекеттері, егер мұндай зиян келтіру шығу күніне дейін күнтізбелік 10 (он) күннен ерте туындаған және Сақтандырылушының сапарды жасауына объективті кедергі келтірген жағдайда. Залалдың себептері мен салдарын құзыретті органдар құжатпен растауы тиіс;

3) Сақтандырылушының немесе оның жұбайының, болмаса Сақтандырылушымен бірге шығатын баласының Виза алмауы, ал виза алу үшін құжаттар Сақтандырылған (жиынтығында):

- а) уақытша баратын елдің талаптарына сәйкес ресімделген болса;
- б) елшілікке (консулдыққа, визалық орталыққа) уақытылы берілсе;
- в) сақтандыру шартын жасасқаннан кейін тапсырылса.

2. Сақтандыру жағдайларынан алып тастау

Ереденің 4-тарауында көрсетілген алынып тасталатындарға қосымша, төмендегілер салдарынан орын алған жағдайлар сақтандыру оқиғасы болып танылмайды:

1) Сақтандырылушы сақтандыру шартын жасасқан күні білген немесе білуі тиіс болған себептер;

2) Сақтандырылушының (зайыбының, жұбайының, жақын туысының) санаториялық-курорттық емдеуге жоспарлы емге жатқызылуы, реконструктивтік және пластикалық операциялар жүргізуі;

3) стационарда емделуді қажет еткен Сақтандырылушының (оның жұбайының, зайыбының, жақын туысының) кенеттен ауырып қалуы немесе жазатайым оқиғаға ұшырауы, болмаса Сақтандырылушының сапар басталған күнге дейін күнтізбелік 10 (он) күн бұрын жол жүруге медициналық тұрғыдан қарсы көрсетілімдерінің болғандығын дәлелдейтін стационардан алынған үзінді көшірме;

4) стационарлық емделуді талап етпейтін созылмалы аурулар немесе олардың асқынулары;

5) Сақтандырылушының мүлкіне залалдың келтірілуін және оның салдарларын, эпидемияны, карантинді, метеожағдайларды қоспағанда, табиғи апат (жер сілкінісі, ұйытқу, боран, дауыл, су тасқыны, су басу, бұршақ немесе нөсер);

б) мынадай себептер бойынша орын алған, жылжымайтын мүлікке келтірілген залал:

а) Сақтандырылушыны заңнамада немесе басқа да нормативтік актілерде белгіленген өрт қауіпсіздігі ережелері мен нормаларын бұзуы немесе уәкілетті органдардың анықталған бұзушылықтарды және (немесе) өртке қарсы қауіпсіздік жөніндегі кемшіліктерді жою туралы ұйғарымдарын мерзімінде орындамауы;

б) Сақтандырылушының өрт қауіпті, улы, жарылыс қауіпті және күйдіргіш материалдарды сақтауы және (немесе) пайдалануы;

в) автоматты өрт сөндіру жүйелерінің өздігінен іске қосылуы;

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ;	СЕ-37 «Саяхатшы» ерікті кешенді сақтандыру ережесі	...2020 ж. № 2 басылым	Бет 16 - 30
		27.05.2019 ж. басылымның орнына	

г) Сақтандырылушының жол жүру басталған күнге дейінгі 10 (он) күн ішінде құрылыс-монтаж, әрлеу жұмыстарын жүзеге асыруы;

д) Сақтандырылушының апатты және тозған су құбырын, жылыту, кәріз және өртке қарсы жүйелерді пайдалануы, Сақтандырылушының осы жүйелерді пайдаланудың нормативтік мерзімдерін сақтамауы немесе бұзуы;

7) жол жүру басталған күнге дейін күнтізбелік 10 (он) күн бұрын жылжымайтын мүлікке келтірілген залал;

8) құжаттарды уақтылы немесе толық тапсырмау немесе виза алу тәртібіне қатысты өзге де талап бұзушылықтар, оның ішінде туристік немесе тиісті қызмет көрсететін өзге де ұйым жол берген жағдайлар бар, сондай-ақ Сақтандырылушыға қате берілген мәліметтер;

9) Сақтандырылушыға (оның туыстарына, жұбайына, зайыбына) виза беруден бұрын бас тартылған жағдайлардың болуы;

10) Сақтандырылушының өзі баратын елдің консулдық бөліміне виза алу үшін жүгінген мемлекеттің заңнамасын бұзуының бұрын белгіленген тәртіппен тіркелген жағдайлардың болуы;

11) сапарды ұйымдастыратын туристік немесе өзге де фирманың таратылуы;

12) осы Қосымшаның 1-тарауында санамаланғандардан өзгеше себептер бойынша Сақтандырылушының жол жүруден ерікті түрде бас тартуы немесе жол жүруден бас тартуы;

13) Сақтандырылушының заңнамада қарастырылған нiздер бойынша елден шығуының және еркін жүріп-тұру құқығының уақытша шектелуі.

3. Сақтандыру сомасы. Сақтандыру сыйлықақысы

1. Сақтандырушы жауапкершілігінің лимиті 200 000 (екі жүз мың) теңгені құрайды.

2. Сақтандыру сыйлықақысының мөлшері Сақтандырушы бекіткен сақтандыру тарифтерінің негізінде есептеледі.

4. Сақтандыру жағдайы туындаған кездегі әрекеттер:

Сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиға басталған кезде Сақтанушы (Сақтандырылушы) Ереженің 9-тарауында аталған іс-әрекеттерге қосымша:

1) пайдаланылмаған билеттер үшін тиісті соманы қайтару үшін тасымалдаушыға жүгінуге;

2) жазатайым оқиға орын алғанда немесе ауырып қалғанда:

а) медициналық мекемеге жүгінуге;

б) емделуден өткеннен кейін өтініш берілген күні, диагнозы және тағайындалған емі көрсетілген медициналық анықтама алуға;

3) мүлікті бүлдірген кезде - құзыретті органдарға жүгінеді және себептерін көрсете отырып, жылжымайтын мүлікке залалдың келуі фактісін растайтын тиісті құжаттарды алады;

4) визаны алмаған кезде - елшіліктен (консулдықтан) себебін көрсете отырып, виза беруден бас тартуды растайтын құжатты алады.

5. Сақтандыру төлемі

3. Сақтандыру төлеміне өтінішке қоса берілуі тиіс құжаттар:

1) сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) көшірмесі;

2) Сақтандырылушының жеке басын куәландыратын құжат;

3) жол жүру билеті немесе тасымалдау құжаты (көшірмесі);

4) қайтару сомасы немесе билет құнын қайтармау себептері көрсетілген тасымалдаушының ресми хаты;

5) Сақтандырылушының ауыр ауруы немесе жарақаттануы салдарынан сапарға шығу мүмкін болмаған жағдайда – емдеу - профилактикалық мекемесінің (ЕПМ) бас дәрігерінің қолымен және мөрімен расталған ауру тарихынан үзінді көшірме (стационарлық емделген жағдайда); ЕПМ мөрімен расталған ЕПМ клиникалық-сараптама комиссиясының немесе дәрігерлік комиссиясының (емдеуші дәрігер және басшы) қорытындысы бар медициналық картадан үзінді көшірме, көрсетілген уақыт кезеңі ішінде жоспарланған сапардың Сақтандырылушыға мерзімі мен себептері көрсетілген, ЕПМ бас дәрігерінің қолы және мөрі арқылы куәландырылған қорытындысы;

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ;	СЕ-37 «Саяхатшы» ерікті кешенді сақтандыру ережесі	...2020 ж. № 2 басылым	Бет 17 - 30
		27.05.2019 ж. басылымның орнына	

6) Сақтандырылушының жақын туыстарына күтім жасау қажеттілігі салдарынан жол жүру мүмкін болмаған жағдайда – жұмыс беруші растаған еңбекке жарамсыздық парағының көшірмесі және ЕПМ клиникалық-сараптама комиссиясының немесе дәрігерлік комиссияның (емдеуші дәрігер мен басшы) ЕПМ мөрімен расталған ЕПМ қорытындысы, Сақтандырылушының туысына қандай мерзімге біліксіз күтім қажет екендігі туралы, сондай-ақ Сақтандырылушының ауырған адаммен туыстық байланысын растайтын деректер;

7) Сақтандырылушы немесе оның зайыбы, болмаса, жақын туысы қайтыс болған жағдайда - қайтыс болу себебі болып анықталған ауру көрсетілген (стационардан, амбулаторлық картадан және т. б. үзінді) нотариалды куәландырылған қайтыс болу туралы куәлік және медициналық құжаттар.

8) Сақтандырылушының жылжымайтын мүлкі жойылған немесе бүлінген жағдайда: мүлікті иелену, пайдалану заңдылығын растайтын құжат; оқиғаның болу фактісін, себептерін, уақыты мен орнын растайтын ішкі істер органдарының, ТЖМ, өрт қадағалау немесе пайдалану және авариялық қызметтердің актілері немесе анықтамалары;

9) өзге елге келу визасын беруден бас тартқан кезде - шетелдік паспорттың түпнұсқасы, елшіліктің (консулдың) консулдық қызметінің ресми бас тартуы.

4. Сақтандырушы жол жүру билетінің құны мөлшерінде, бірақ, Сақтандырушының жауапкершілік лимитінен аспайтын шығындарды өтейді.

5. Тасымалдаушы Сақтандырылушыға жол жүру билеті құнының бір бөлігін қайтарған жағдайда, оның ішінде Сақтандырылушы болашақта тасымалдау билеттерін сатып алу кезінде пайдалана алатын қандай да бір эквивалентті бірліктерді (бонустарды, ұпайларды, бірліктерді және т.б.) есепке алу түрінде Сақтандырушы Сақтандырылушыға жол жүру билеті үшін төленген нақты құн мен тасымалдаушының өтемақысының мөлшері арасындағы, бірақ, №1 Қосымшада бекітілген сақтандыру сомасынан артық болмайтын айырманы төлейді.

6. Сақтандырылушы Пайда алушы болып табылады.

6. Сақтандыру аумағы және сақтандыру қорғанысының қолданылу кезеңі

7. Сақтандыру аумағы болып табылады:

- 1) Сақтандырылушымен (зайыбымен, жұбайымен, жақын туысымен) сырқаттану немесе жазатайым оқиғаның болуы, Сақтандырылушының жылжымайтын және (немесе) жылжымалы мүлкіне залалдың келуі тәуекелі бойынша - Сақтандырылушының үнемі тұратын аумағы;
- 2) визаны алмау тәуекелі бойынша - Сақтандырылушыға визаны ресімдейтін елшіліктің (консулдың) орналасқан жері.

8. Сақтандыру қорғанысының қолданылуы сақтандыру шарты жасалған күннен басталады және жол жүру билетінде (тасымалдау құжатында) көрсетілген шығу күніне дейін жалғасады.

9. Сақтандыру қорғанысы сақтандыру шартында көрсетілген жол жүру билетіне (ваучерге) ғана қолданылады.

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ;	СЕ-37 «Саяхатшы» ерікті кешенді сақтандыру ережесі	...2020 ж. № 2 басылым	Бет 18 - 30
		27.05.2019 ж. басылымның орнына	

В секциясы. Әуе рейсінің ұшып шығуы кешіктірілген, пойыздың шығатын уақыты ауыстырылған жағдайлар салдарынан орын алған, күтпеген шығыстарды сақтандыру (кестеден тыс)

1. Сақтандыру жағдайы

Сақтандыру жағдайы әуе рейсінің кешіктірілуіне немесе пойыздың 2 (екі) сағаттан астам уақытқа өзгеріп жөнелтілуіне байланысты Сақтандырылушының тамақтануына және тұруына жұмсалған күтпеген шығыстардың туындауы болып табылады:

- а) қолайсыз ауа-райы жағдайлары;
- б) мемлекеттік органдардың (көші-қон қызметінің, терроризмге қарсы күрес жөніндегі ведомствоның, кеден қызметінің, шекаралық бақылаудың және т. б.) талаптары;
- в) көлік құралдарының механикалық немесе техникалық зақымданулары;
- г) тасымалдаушының кінәсі бойынша басқа да мән-жайлар.

2. Сақтандыру жағдайларынан алып тастау

Ереженің 4-тарауында көрсетілген алынып тасталатындарға қосымша сақтандыру жағдайына жатпайды:

1) әуе рейсінің кідіруіне (пойыздың жөнелтілуінің кешігуіне) байланысты орын алған Сақтандырылушының шығыстары:

- а) тасымалдаушы қосымша төлем жасамастан ұшып шығудың (пойызбен шығудың) басқа да балама нұсқасын пайдаланудан бас тартқан кезде;
- б) оның тұрақты тұратын жерінен әуежайға (сапаржайға) келгенге дейін тамақтануға жұмсаған шығыстары;
- в) егер әуе рейсін (пойызды жөнелту) кідірту оның тұрақты тұратын аумағындағы жөнелту пунктінде болса, тұруға жұмсаған шығыстары;

2) Сақтандырылушының өз кінәсі болған жағдайда әуежайға (сапаржайға) уақтылы келмегенде.

3. Сақтандыру сомасы. Сақтандыру сыйлықақысы

1. Сақтандырушының жауапкершілік лимиті құрайды:

- а) әуе көлігімен тасымалдағанда - 150 000 (жүз елу мың) теңге;
- б) теміржол тасымалы кезінде - 50 000 (елу мың) теңге.

2. Сақтандыру сыйлықақысының мөлшері Сақтандырушы бекіткен сақтандыру тарифтерінің негізінде есептеледі.

4. Сақтандыру жағдайы туындаған кездегі әрекеттер:

Сақтандыру жағдайы белгілері бар оқиға басталған кезде Сақтанушы (Сақтандырылушы) Ереженің 9-тарауында санамаланған іс-әрекеттерге қосымша әуе рейсінің кідіргенін растайтын құжаттарды немесе (әуе рейсіне тіркелгені туралы белгісі бар отырғызу талонын немесе тасымалдаушының ақпараттық жүйесінен алынған, қағазға басып шығарылған және куәландырылған ресми анықтаманы) немесе пойыздың жөнелтілуін (пойыздың кідіргені туралы сапаржай бойынша кезекшінің белгісі бар теміржол билетін немесе тасымалдаушының ақпараттық жүйесінен алынған, қағазға басып шығарылған және куәландырылған ресми анықтаманы) растайтын құжаттарды және осындай кідіріске байланысты жүргізілген тамақтануға және тұруға арналған шығыстарды растайтын құжаттарды алуға және сақтауға міндетті.

5. Сақтандыру төлемі

3. Сақтандыру төлеміне өтінішке қоса берілуі тиіс құжаттар:

- 1) сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) көшірмесі;
- 2) Сақтандырылушының жеке басын куәландыратын құжат;

3) әуе рейсіне тіркелгені туралы белгісі бар отырғызу талоны немесе пойыздың жөнелтілуін кідірту туралы сапаржай бойынша кезекшінің белгісі бар теміржол билеті (ресми анықтама);

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ;	СЕ-37 «Саяхатшы» ерікті кешенді сақтандыру ережесі	...2020 ж. № 2 басылым	Бет 19 - 30
		27.05.2019 ж. басылымның орнына	

4) әуе рейсінің (пойыздың жөнелтілуі) кешігуі басталғаннан іс жүзінде ұшуға (пойыздың жөнелтілуі) дейінгі уақыт кезеңінде тамақтануы мен тұруы үшін Сақтандырылушының шығындарын растайтын түбіртектер мен чектер.

4. Сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтандырушы тамақтану мен тұруға арналған, бірақ, Сақтандырушының жауапкершілігінің белгіленген лимитінен аспайтын құжатпен расталған шығыстарын өтейді.

5. Сақтандырылушы Пайда алушы болып табылады.

6. Сақтандыру аумағы және сақтандыру қорғанысының қолданылу кезеңі

6. Сақтандыру аумағы жол жүру билетінде көрсетілген жөнелту пунктiнiң тамақтану және тұру қызметтерiн ұсыну аумағы болып табылады.

7. Сақтандыру қорғанысының әрекеті әуе билетінде көрсетілген ұшып шығу (жөнелтілу) уақытынан басталады және Сақтандырылушының нақты ұшып шығу сәтiне дейiн әрекет етедi.

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ;	СЕ-37 «Саяхатшы» ерікті кешенді сақтандыру ережесі	...2020 ж. № 2 басылым	Бет 20 - 30
		27.05.2019 ж. басылымның орнына	

С секциясы. Жазатайым жағдайдан сақтандыру

1. Қолданылатын ұғымдар

Жазатайым оқиға - адамның еркіне қарамастан, Сақтандырылушының ағзасына сыртқы механикалық, электрлік, химиялық немесе термиялық әсер ету нәтижесінде кенеттен орын алған, қысқа мерзімді оқиға (жағдай), денсаулығына зиян келтірген, мертігуіне немесе өліміне әкеліп соққан оқиғалар.

«Мүгедек бала» - уәкілетті органның шешімімен белгіленетін, ағза функцияларының тұрақты бұзылуы бар, жазатайым оқиғаның басталуы салдарынан тіршілік-тынысының шектелуіне әкеп соғатын 18 жасқа дейінгі адамдарға берілетін санат.

Үсік шалу - төмен температураның әсерінен ағза тіндерінің (тері қабаттарының, шырышты қабықтарының, жатқан тіндердің тереңдігі) зақымдануы;

Күйік - жоғары температураның, химиялық заттардың, электрдің әсерінен туындаған ағза тіндерінің (тері қабаттарының, шырышты қабықтарының, терең жатқан тіндердің) зақымдануы;

Жарақат - жазатайым оқиға салдарынан оның функцияларының бұзылуымен ілесе жүретін сақтандырылған адамның тіндері мен мүшелерінің анатомиялық тұтастығының бұзылуы;

Шок - төтенше тітіркендіргіштердің әсеріне жауап ретінде дамиды және көптеген ағзалық дисфункциямен байқалатын ағзаның сыни жағдайының нысаны.

2. Сақтандыру жағдайы

Сақтандыру жағдайына жатады:

1) жазатайым оқиға салдарынан сақтандырылған адамның денсаулығына зиян келтіру, атап айтқанда:

- а) сыну, жабық бас сүйек-ми жарақаты, шығуы;
- б) улы жәндіктер мен жануарлардың тістеуі;
- в) дене бетінің жалпы ауданының 9% зақымдалғанда тері жамылғысының 2 дәрежелі күйігі, сондай-ақ 3 немесе 4 дәрежелі күйіктер, тыныс алу жолдарының 1-3 дәрежелі күйігі;
- г) дененің жалпы ауданының 9% зақымдалуымен 2 дәрежелі үсік, 3 немесе 4 дәрежелі үсік;
- д) шок (жарақаттық, гиповолемиялық, жедел қан жоғалту нәтижесінде пайда болған, анафилактикалық).

2) жазатайым оқиға салдарынан сақтандырылушының денсаулығына және өміріне зиян келтіру:

- а) I, II, III топтағы, «мүгедек бала» санатындағы мүгедектікті белгілеу;
- б) өлім.

3. Сақтандыру жағдайларынан алып тастау. Сақтандыру шектеулері

1. Ереденің 4-тарауында көрсетілген сақтандыру жағдайларынан алынып тасталатындарға қосымша, төмендегілер салдарынан орын алған жағдайлар сақтандыру оқиғасы болып танылмайды:

- 1) Сақтандырылушының ағзасына асбесттің әсері;
- 2) жаппай қырып-жою қаруының әсерінің нәтижесі мен химиялық немесе бактериологиялық жұқтыру және олардың іс-әрекеттері;
- 3) Сақтандырылушының өзіне-өзі қол жұмсауы немесе өзіне-өзі қол жұмсауға оқталуы;
- 4) Сақтандырылушының (Сақтанушының) алкогольден, уытқұмарлықтан немесе есірткіден масаю күйінде жасалған немесе дәрілік немесе психотроптық заттардың ықпалында болған кездегі іс-әрекеттері;
- 5) аурулармен себеп-салдарлық байланыстағы кез келген аурудан, аурудан және жарақаттанудан туындайтын денсаулықтың зақымдануы;
- б) тамақ токсикоинфекциясы (сальмонеллез, дизентерия және т. б.), сондай-ақ этанолмен, құрамында сусындар бар алкогольмен, күшті әсер ететін (есірткі) препараттармен уланғанда, егер

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ;	СЕ-37 «Саяхатшы» ерікті кешенді сақтандыру ережесі	...2020 ж. № 2 басылым	Бет 21 - 30
		27.05.2019 ж. басылымның орнына	

соңғысы дәрігердің нұсқауынсыз қабылданса, сондай-ақ мас болу мақсатында қабылданған уытты заттармен;

- 7) нашакорлық;
- 8) кез келген консервативті және операциялық емдеу;
- 9) косметологиялық емдеу және сыртқы келбеті немесе дене ауытқулары кемшіліктерін жоюға байланысты басқа да емдеу түрлері;
- 10) өзіне қасақана дене жарақатын келтіру немесе әдейі дене мүшесін зақымдау, оның ішінде аффект күйіндегі әрекеттер;
- 11) апоплекстік соққы, эпилептикалық талма немесе басқа да талмалар, конвульсивті ұстамалар.

2. Сақтандыруға қабылданбайды:

- 1) мүгедектігі бар және «мүгедек бала» санаты бойынша балалары бар адамдар;
  - 2) психоневрологиялық диспансерде осы себеп бойынша есепте тұрған, психикалық және жүйке аурулары, ақыл-есі кем, церебральды сал ауруымен, Даун синдромымен зардап шегетін адамдар;
  - 3) Жұқтырылған иммун тапшылығы синдромы (ЖИТС) немесе адамның иммун тапшылығы вирусы (АИТВ) немесе олардың мутанттық туындылары немесе вариацияларын қоса алғанда, кез келген осындай аурулар тудырған немесе тудырған денсаулықтың зақымдануы;
  - 4) онкологиялық, созылмалы жүрек-тамыр ауруларымен ауыратын тұлғалар;
  - 5) мас болу мақсатында есірткі немесе уытты заттарды пайдаланатын адамдар;
  - 6) 81 жас және одан жоғары жастағы тұлғалар.
- Аталған тұлғаларға қатысты сақтандыру төлемі жүзеге асырылмайды.

4. Сақтандыру сомасы. Сақтандыру сыйлықақысы

3. Сақтандырушының жауапкершілік лимиті құрайды:

- а) әуе және автокөлік құралдарымен тасымалдау кезінде - 1 000 000 (бір миллион) теңге;
- б) темір жол тасымалдары кезінде - 200 000 (екі жүз мың) теңге.

4. Сақтандыру сыйлықақысының мөлшері Сақтандырушы бекіткен сақтандыру тарифтерінің негізінде есептеледі.

5. Сақтандыру жағдайы туындаған кездегі әрекеттер:

5. Сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиға басталған кезде Сақтанушы (Сақтандырылушы) Ереженің 9-тарауында аталған іс-әрекеттерге қосымша:

1) әуе немесе темір жол көлік құралына отырғызғанға дейін:

- а) жақын жердегі медициналық пунктке медициналық көмек алу;
- б) құзыретті органның (тұлғаның) денсаулығына зиян келтіру фактісін растайтын құжатты ресімдеу себептерін көрсете отырып, қамтамасыз ету;

2) жолаушы тасымалдау кезінде – көліктегі жолаушымен жазатайым оқиға туралы актіні (құжатты) (бұдан әрі-жазатайым оқиға туралы Акт) ресімдеу үшін тасымалдаушының өкіліне жүгінуге міндетті. Бару пунктіне келгеннен кейін дереу емдеу-алдын алу мекемесіне (оның бөлімшесіне) медициналық көмек алу үшін және денсаулыққа зиян келтірілгенін, оның сипатын (диагнозын) және т. б. растайтын құжаттарды алу үшін жүгіну қажет.

6. Жазатайым оқиға салдарынан сақтандырылған адам қайтыс болған кезде жоғарыда көрсетілген құжаттарды ресімдеу және алу жөніндегі іс-әрекеттерді сақтандыру төлемін алуға үміткер адамдар қабылдауы тиіс.

6. Сақтандыру төлемі

7. Сақтандыру төлеміне өтінішке қоса берілуі тиіс құжаттар:

- 1) сақтандыру шартының (сақтандыру полисінің) көшірмесі;
- 2) Сақтандырылушының жеке басын куәландыратын құжат;
- 3) жол жүру билеті;

4) құзыретті орган (адам) немесе тасымалдаушы жасаған жазатайым оқиға туралы акт (құжат) не сот-тергеу немесе өзге де құзыретті органдардың құжаттары;

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ;	СЕ-37 «Саяхатшы» ерікті кешенді сақтандыру ережесі	...2020 ж. № 2 басылым	Бет 22 - 30
		27.05.2019 ж. басылымның орнына	

5) Сақтандырылушының амбулаторлық картасынан үзінді эпикриз, стационарлық науқастың ауру тарихынан үзінді көшірме, травматологиялық пункттен медициналық анықтама немесе сақтандырылған адамға көрсетілген медициналық көмекті растайтын және (немесе) дәрігердің және емдеу-алдын алу мекемесінің мөрімен расталған денсаулыққа келтірілген зиянның сипаттамасы мен сипатын қамтитын басқа да медициналық құжаттар;

8. Сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін денсаулыққа зиян келтіру дәрежесіне қарай қосымша берілуге тиіс:

- 1) жарақат кезінде - рентген суреті және оның сипаттамасы;
- 2) мөрмен расталған еңбекке уақытша жарамсыздық парағының көшірмесі;
- 3) мүгедектікті белгілеу үшін негіз болып табылатын емдеу мекемесінің мөрімен расталған медициналық құжаттар;
- 4) белгіленген үлгідегі мүгедектікті алғаны туралы куәлік (түпнұсқасы немесе нотариалды куәландырылған көшірмесі);
- 5) медициналық-әлеуметтік сараптама қорытындысының түпнұсқасы немесе нотариалды куәландырылған көшірмесі (апостиль қойылған көшірмесі).

9. Сақтандырылушы қайтыс болған жағдайда қосымша мынадай құжаттар қоса берілуге тиіс:

- 1) Сақтандырылушының қайтыс болу себебі туралы мәліметтері бар заңнамалық немесе нормативтік актілерде көзделген құжаттың көшірмесі (сот-медициналық сараптаманың қорытындысы, қайтыс болу себептері туралы анықтама және т. б.);
- 2) қайтыс болу туралы куәліктің нотариалды куәландырылған көшірмесі.

10. Оқиғаны сақтандыру жағдайы деп тану кезінде Сақтандырушы сақтандыру төлемін мынадай мөлшерде жүзеге асырады:

Денсаулыққа (өміріне) келтірілген зиян	Сақтандыру төлемінің мөлшері, Сақтандырушының жауапкершілігі лимитінен %
Сынық, жабық бас сүйек-ми жарақаты, шығуы	10%
Улы жәндіктердің шағуы мен жануарлардың тістеуі	5%
Шок (жарақаттық, гиповолемиялық, жедел қан жоғалту нәтижесінде пайда болған, анафилактикалық)	5%
Күйік	7%
Үсік шалу	5%
I топ мүгедегі	100%
II топ мүгедегі	70%
III топ мүгедегі	30%
Өлім	100%

11. Егер жазатайым оқиға салдарынан сақтандырылушының денсаулығы нашарласа (мүгедектік не мүгедектіктің неғұрлым жоғары тобы белгіленеді) не қайтыс болса, онда Сақтандырушы сақтандырылған адамнан (оның заңды өкілінен) келіп түскен тиісті растайтын құжаттарды қоса бере отырып, өтініш негізінде бұрын жүзеге асырылған сақтандыру төлемінің сомасын шегере отырып, осы тарауда белгіленген мөлшерде қосымша сақтандыру төлемін жүзеге асырады.

12. Сақтандырылушы Пайда алушы болып табылады.

7. Сақтандыру аумағы және сақтандыру қорғанысының қолданылу кезеңі

13. Сақтандыру аумағы сақтандырылушының әуежайға (сапаржайға) жол жүру жолы, жол жүру билетінде (тасымалдау құжатында) көрсетілген жол жүру бағыты және жол жүру билетінде көрсетілген межелі пункттің әуежайынан (сапаржайынан) жол жүру жолының аумағы болып табылады.

14. Сақтандыру қорғанысының қолданылу мерзімі жол жүру билетінде көрсетілген жөнелту уақытына дейін кемінде 3 (үш) сағат бұрын басталады және ауысып отыру орындарын (6 (алты) сағаттан аспайтын) қоса алғанда, барлық жүру жолында әрекет етеді және сақтандырылған тұлға баратын соңғы әуежайға келгеннен кейін 3 (үш) сағат өткеннен кейін, бірақ, сақтандыру шартының қолданылу мерзімі аяқталғаннан кешікпей тоқтатылады.

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ;	СЕ-37 «Саяхатшы» ерікті кешенді сақтандыру ережесі	...2020 ж. № 2 басылым	Бет 23 - 30
		27.05.2019 ж. басылымның орнына	

D секциясы. Жол жүкті жоғалтудан сақтандыру

1. Сақтандыру жағдайы

Сақтандыру жағдайы тіркелген және тасымалдаушының жауапкершілігіне берілген сақтандырылушының сақтандыру қорғанысының әрекет ету кезеңінде болған және құжатпен расталған жолжүгін жоғалту болып табылады.

2. Сақтандыру жағдайларынан алып тастау

1. Ереженің 4-тарауында көрсетілген алынып тасталатындарға қосымша сақтандыру жағдайына жатпайды:

- 1) егер тасымалдаушы жол жүктің жоғалғаны үшін Сақтандырылушыға залалды өтесе;
- 2) тасымалдаушының ережелерінде белгіленген тәртіппен және мерзімде тасымалдаушыға жазбаша хабарланбаған жол жүкті жоғалту, бірақ, кез келген жағдайда жоғалту фактісі анықталған сәттен бастап 24 (жиырма төрт) сағаттан кешіктірмей;
- 3) мемлекеттік органдардың өкімі бойынша Сақтандырылушының жол жүгін тәркілеу, реквизициялау, тұтқындау немесе жою;
- 4) Сақтандырылушының қасақана іс-әрекеттері;
- 5) Тасымалдаушының өз міндеттемелерін орындауына кедергі келтіретін мемлекеттік билік органдарының іс-әрекеттері.

2. Сақтандыру қорғанысы Сақтандырылушының мынадай мүлкіне қолданылмайды:

- 1) бағалы металдар, зергерлік бұйымдар, өнер заттары, коллекциялар және т. б.;
- 2) бағалы теріден жасалған бұйымдар;
- 3) трансплантацияға арналған органдар, донорлық қан және т. б.;
- 4) бағалы қағаздар, банкноттар, лотерея билеттері және т. б.;
- 5) бағдарламалық қамтамасыз ету, ақпараттық және т. б.;
- 6) өсімдіктер, жануарлар.

3. Сақтандыру жағдайына тасымалдаушыдан алынған жол жүкте Сақтандырылушының мүлкін жоғалту немесе бүлдіру жатпайды.

3. Сақтандыру сомасы. Сақтандыру сыйлықақысы

4. Сақтандырушы жауапкершілігінің лимиті 100 000 (жүз мың) теңгені құрайды.

5. Сақтандыру сыйлықақысының мөлшері Сақтандырушы бекіткен сақтандыру тарифтерінің негізінде есептеледі.

4. Сақтандыру жағдайы туындаған кездегі әрекеттер:

Тасымалдаушы жол жүкті бермеген кезде Сақтанушы (Сақтандырылушы) Ереженің 9-тарауында аталған іс-әрекеттерге қосымша:

- 1) тасымалдаушының өкіліне тасымалдаушының ережелерінде (заңнамада) белгіленген тәртіппен жол жүкті іздеу туралы өтінішпен жүгінуге;
- 2) сақтандырылған адам мен тасымалдаушының өкілі қол қоюға тиіс тасымалдау кезінде ақау туралы актіні жасауды қамтамасыз етуге;
- 3) тасымалдаушыға тасымалдаушының ережелерінде (заңнамасында) белгіленген тәртіппен және мерзімде зиянды өтеу туралы талап қоюға құқылы.

5. Сақтандыру төлемі

6. Сақтандыру төлеміне өтінішке қоса берілуі тиіс құжаттар:

- 1) жол жүкті қабылдау туралы түбіртектің түбіртегі бар жол жүру билетінің (отырғызу талонының) көшірмесі;
- 2) тасымалдау кезіндегі ақаулық туралы актінің түпнұсқасы;
- 3) тасымалдаушыға жіберілген шағымдану хатының көшірмесі;
- 4) тасымалдаушының шағымға жауабы (бар болса).

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ;	СЕ-37 «Саяхатшы» ерікті кешенді сақтандыру ережесі	...2020 ж. № 2 басылым	Бет 24 - 30
		27.05.2019 ж. басылымның орнына	

7. Сақтандырушы Сақтандырылушыға жол жүктің әрбір келі салмағы үшін 5000 (бес мың) теңге мөлшерінде, бірақ, Сақтандырушының белгіленген жауапкершілік лимитінен аспайтын жолжүкті жоғалтудан келтірілген залалды өтейді.

8. Сақтандырылушы Пайда алушы болып табылады.

6. Сақтандыру аумағы және сақтандыру қорғанысының қолданылу кезеңі

9. Сақтандыру аумағы тасымалдаушының жауапкершілігімен сақтандырылған жол жүктің орналасқан жері болып табылады.

10. Сақтандыру қорғанысының қолданылуы тасымалдаушы Сақтандырылушының жол жүгін қабылдаған сәттен басталады және Сақтандырылушыға жол жүк берілген сәтке дейін қолданылады. Сақтандыру қорғанысы маршрут бойынша тасымалдауға және сақтандыру шартында көрсетілген броньның (билеттің, ваучердің) тиісті нөміріне қатысты қолданылады.

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ;	СЕ-37 «Саяхатшы» ерікті кешенді сақтандыру ережесі	...2020 ж. № 2 басылым	Бет 25 - 30
		27.05.2019 ж. басылымның орнына	

№ 5 Қосымша

Е секциясы. Жеке басты куәландыратын құжаттарды жоғалтудан сақтандыру

1. Сақтандыру жағдайы

Сақтандыру жағдайы болып табылады пайда болуы күтпеген шығыстар нәтижесінде Сақтанушының жоғалтқан жеке басын куәландыратын құжаттың Сақтандырылған, ол сапар расталған уақытша құжатпен алынған шет мемлекеттің аумағында Қазақстан Республикасына оралу үшін алынған құжаттар болып табылады.

2. Сақтандыру жағдайларынан алып тастау

Ереженің 4-тарауына сәйкес.

3. Сақтандыру сомасы. Сақтандыру сыйлықақысы

1. Сақтандырушы жауапкершілігінің лимиті 20 000 (жиырма мың) теңгені құрайды.
2. Сақтандыру сыйлықақысының мөлшері Сақтандырушы бекіткен сақтандыру тарифтерінің негізінде есептеледі.

4. Сақтандыру жағдайы туындаған кездегі әрекеттер:

Құжат жоғалған кезде Сақтанушы (Сақтандырылушы) Ереженің 9-тарауында көрсетілген іс-әрекеттерге қосымша жоғалған құжатты қалпына келтіру үшін жүргізілген шығыстарды растайтын барлық құжаттарды алуға және сақтауға міндетті.

5. Сақтандыру төлемі

3. Сақтандыру төлеміне өтінішке қоса берілуі тиіс:
  - 1) Сақтандырылушының құжаттарының жоғалу фактісін растайтын құжат;
  - 2) құжаттарды жоғалту нәтижесінде туындаған шығыстарды растайтын құжаттар;
  - 3) құжатты қалпына келтіру (куәлік алу) үшін жүргізілген шығыстарды растайтын құжаттардың көшірмесі.
4. Сақтандырушы Сақтандырылушыға жоғалған құжатты қалпына келтіру үшін жүргізілген, бірақ, Сақтандырушының белгіленген жауапкершілік лимитінен аспайтын құжатпен расталған шығыстарды өтейді.
5. Сақтандырылушы Пайда алушы болып табылады.

6. Сақтандыру аумағы және сақтандыру қорғанысының қолданылу кезеңі

6. Сақтандыру аумағы билетке (-терге) немесе ваучерге сәйкес тасымалдау бағытын қоса алғанда, Сақтандырылушының саяхатының аумағы, сондай-ақ Қазақстан Республикасының аумағына кету және келу күндерінің арасындағы кезеңде сақтандырылушының уақытша болу аумағы болып табылады.

7. Сақтандыру қорғанысының қолданылуы Сақтандырылушыны жол жүру билетінде көрсетілген жөнелту пунктінде көлік құралына отырғызу сәтінен басталады, бүкіл саяхат бойы жалғасады және жол жүру билетінде көрсетілген Қазақстан Республикасының аумағына келу пунктінде көлік құралынан түсіру сәтінде аяқталады. Сақтандыру қорғанысы маршрут бойынша тасымалдауға және сақтандыру шартында көрсетілген броньның (билеттің, ваучердің) тиісті нөміріне қатысты қолданылады.

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ;	СЕ-37 «Саяхатшы» ерікті кешенді сақтандыру ережесі	...2020 ж. № 2 басылым	Бет 26 - 30
		27.05.2019 ж. басылымның орнына	

Ғ секциясы. Мүлікті залалдан сақтандыру

1. Қолданылатын ұғымдар

Жарылыс - қысымның немесе соққы толқынының пайда болуына әкелетін, жанумен, ұшқынның пайда болуымен, сынықтардың (сынған бөліктердің) ұшуымен, жұмыс жүргізуге қабілетті газдардың немесе булардың бөлінуімен қатар жүретін заттың жай-күйінің жедел физикалық-химиялық өзгеруімен байланысты қысқа уақыт аралығында энергияны бөлу процесі.

Мүліктің нақты құны - нарықтық, баланстық (бастапқы, қалдық), бағалау құны немесе шартта (келісімшартта), сатып алуға арналған құжаттарда және т. б. көрсетілген құн негізге алына отырып айқындалатын құн.

Тұрғын үй жылжымайтын мүлік - тұрғын үйдің тұрғын алаңын да, тұрғын емес алаңын да қамтитын және белгіленген санитариялық-эпидемиологиялық, техникалық және басқа да міндетті талаптарға сай келетін тұрақты тұруға арналған және пайдаланылатын жеке тұрғын үй-жай.

Бұзып ұрлау – сақтандыру қорғанысының әрекет ету кезеңінде сақтандыру аумағында жүргізілген тұрғын үй-жайдың (терезелердің, есіктердің, қабырғалардың және т. б.) конструкциясын рұқсатсыз бұза отырып мүлікті ұрлау.

Сумен зақымдану - тұрғын үй-жайда орналасқан ішкі суағар, сумен жабдықтау, жылыту, кәріз жүйелерінен, кір жуу, Ыдыс жуу машиналарынан немесе аквариумдардан олардың авариясы (бұзылуы) нәтижесінде келіп түскен, сондай-ақ Сақтанушыға (Сақтандырылушыға) тиесілі емес көрші үй-жайлардан кірген сұйықтықтардың сақтандырылған мүлкіне әсері.

Өрт - отты жағуға және ұстап тұруға арналған арнайы орындардан тыс пайда болған немесе осы орындардан тыс шыққан, өз бетімен таратуға қабілетті және материалдық залал келтіретін бақылбайтын жану.

Үшінші тұлғалардың құқыққа қарсы әрекеттері - Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексіне сәйкес сараланған үшінші тұлғалардың құқыққа қарсы әрекеттері - бұзақылық, мүлікті қасақана жою немесе бүлдіру.

Бұзақылық- қоғамды анық құрметтемеушілік білдіретін, бөтен мүлікті жою немесе бүлдіру арқылы қоғамдық тәртіпті аса қатал бұзу.

2. Сақтандыру жағдайы

1. Сақтандыру жағдайы сақтандыру қорғанысының қолданылуы кезеңінде Сақтандырылушының осы тараудың 2-тармағында аталған мүлкіне келтірілген залал, егер сақтандырылушы тұрғын үй-жайда болмаған кезеңде ешкім тұрмаса және ол кіру үшін жабық болған жағдайда, сақтандыру жағдайы болып табылады.

2. Сақтандыруға қабылданады:

1) жылжымайтын мүлік-конструктивтік элементтер (қабырғалар, қалқалар, аражабындар); Еден, Қабырға және төбе жабындыларының ішкі әрлеуі; есіктер (кіру, балкон, бөлме аралық) және терезелер;

3. жылжымалы (үй) мүлік - ерекше (мәдени, көркем, тарихи және т. б.) құндылығы жоқ, атап айтқанда: жиһаз, теле -, аудио - және бейнеаппаратура, тұрмыстық және есептеу техникасы.

4. Сақтандыру жағдайына жатады:

1) нәтижесінде жылжымайтын мүліктің жоғалуы (жойылуы) немесе зақымдануы:

а) найзағайдың соққысы; өрт; тұрмыстық мақсатта қолданылатын газдың жарылысы;

б) су құбыры, кәріз жүйесі, жылыту немесе өрт сөндіру жүйелерінің авариясы салдарынан болған судың зақымдауы;

в) көрші үй-жайлардан судың өтуі, сондай-ақ өрт сөндіру салдары;

г) үшінші тұлғалардың құқыққа қарсы әрекеттері: бұзақылық, мүлікті қасақана жою немесе бүлдіру, бұзып ұрлау.

2) нәтижесінде болған жылжымалы мүліктің жоғалуы (жойылуы):

а) найзағайдың соққысы; өрт; тұрмыстық мақсатта қолданылатын газдың жарылысы;

б) бұзып ұрлау

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ;	СЕ-37 «Саяхатшы» ерікті кешенді сақтандыру ережесі	...2020 ж. № 2 басылым	Бет 27 - 30
		27.05.2019 ж. басылымның орнына	

3. Сақтандыру жағдайларынан алып тастау. Сақтандыру шектеулері

5. Сақтандыру мынадай мүлікке қолданылмайды:

- 1) осы Қосымшаның 2-тарауының 2-тармағында аталмаған;
- 2) оған қатысты Сақтандырылушы болып табылмайтын меншік иесі;
- 3) билік орындарының шешімі бойынша алып қоюға, тәркілеуге, реквизициялауға, тыйым салуға немесе жоюға жататын;

4) міндеттемелер бойынша өндіріп алынған;

5) жер учаскесін алып қоюға байланысты иеліктен шығаруға жататын;

б) санатқа жататын:

а) коммерциялық мақсатта пайдаланылатын;

б) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес танылған: тозығы жеткен, пайдалануға жарамсыз, сондай-ақ күрделі жөндеу үшін босатылған тозығы жеткен, тозығы жеткен, тозығы жеткен, тозығы жеткен, тозығы жеткен, сондай-ақ күрделі жөндеу үшін босатылған.

6. Төмендегілердің салдарынан залалдың келуі (жойылуы) сақтандыру жағдайы болып табылмайды:

1) тұрғын үй-жайға сырттан кіру іздері (белгілері) болмаған кезде жылжымалы мүлікті жоғалту;

2) жылыту маусымын қоспағанда, жол жүру кезеңінде сумен жабдықтау және газ беру қондырғыларын жаппау;

3) сақтандыру шартын жасасу кезінде Сақтанушыға (Сақтандырылушыға) белгілі болған ақаулар;

4) Сақтандырылушының келісімімен тұрғын үй-жайға рұқсаты бар адамдардың алкогольдік, уытқұмарлық немесе есірткілік масаң күйде болуына немесе болмағанына, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес әрекетке қабілетсіз немесе әрекет қабілеті шектеулі деп танылмағанына қарамастан іс-әрекеттері;

5) жобалық құжаттамадағы (дизайндағы), ерекшеліктердегі, өндірістегі, сондай-ақ аумақты қала құрылысын игеру, мүлікті жобалау, салу, реконструкциялау, қалпына келтіру, жаңғырту, күрделі жөндеу кезіндегі басқа да нормативтік актілердегі қателіктер мен қателіктер;

6) Қазақстан Республикасының заңнамасында немесе өзге де нормативтік актілерде белгіленген өрт қауіпсіздігі, құрылыс, пайдалану және жөндеу ережелерін немесе Сақтанушы (сақтандырылушы) заңдарда көзделген жауаптылыққа тартылған басқа да ұқсас нормаларды бұзу не Сақтанушы (сақтандырылушы) уәкілетті органдардың анықталған бұзушылықтарды және (немесе) кемшіліктерді жою туралы нұсқамаларын мерзімінде орындамау;

7) жылыту немесе сумен жабдықтау жүйесін монтаждау және пайдалану қағидаларын бұзу;

8) сақтандыру аумағында құрылыс, монтаждау және (немесе) жөндеу жұмыстарын жүргізу;

9) сақтандыру аумағында газ жабдығымен, электрмен жабдықтау жүйесімен жұмыс жүргізу немесе тиісті біліктілігі жоқ (рұқсат, рұқсат беру құжаттамасы, егер ол осы жұмыстарды жүргізу үшін қажет болса) мамандар орындайтын дәнекерлеу жұмыстарын жүргізу;

10) сақтандыру аумағында химиялық (физикалық) тәжірибелерді жүргізу;

11) Сақтандырылушының сипаттамаларын, қасиеттері мен конструктивтік параметрлерін өзгерту, оның ішінде Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен келісілмеген үй-жайларды қайта жаңарту (қайта жоспарлау, қайта жабдықтау) нәтижесінде;

12) электрлік аспаптарды тиісінше пайдаланбау (газ жабдықтарын), сонымен қатар аса қауіпті дұрыс орнатылмаған жабдықтарды пайдалану (қазандықтар, электрлік жабдықтар, сигнал беру аспаптары және т.б., егер олар қауіпсіздікке қатысты тиісті сертификаттарсыз, осындай жабдықтарды орнатуға құзырлары жоқ, ресми емес ұйымдар арқылы алынған болса);

13) Электр қондырғыларын орнату ережелерін бұза отырып, ашық тәсілмен салынған уақытша электр сымдарын, сондай-ақ стандартты емес (қолдан жасалған) электр қыздыру аспаптарын, қоңыздарды қолдану (пайдалану), калибрленбеген балқитын қондырғыларды немесе шамадан тыс жүктемеден және қысқа тұйықталудан қорғайтын қолдан жасалған басқа да аппараттарды пайдалану;

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ;	СЕ-37 «Саяхатшы» ерікті кешенді сақтандыру ережесі	...2020 ж. № 2 басылым	Бет 28 - 30
		27.05.2019 ж. басылымның орнына	

14) сақтандыру объектісінің жану фактісі құжатпен бекітілмеген жағдайда жалын, жоғары температура, түтін, бу, күл немесе күйе әсерлері;

15) өрт шыққан жағдайлардан басқа, өрт шыққан жерден кенеттен шыққан оттың өршіп кетуінен туындаған каминдерден, пештерден және т. б., сигареттерден немесе сигарлардан, дәнекерлеу лампасымен және сол сияқты заттардан түсіп қалған жанып тұрған көмірмен, оттың кенеттен шығып кетуінен туындаған, ол үшін арнайы бөлінген от;

16) жұмыстарды сапасыз орындау немесе материалдардың ақаулықтары (кемшіліктері);

17) сақтандырылған мүліктің бүлінуі немесе зақымдануы, оның ішінде ғимараттардың, құрылыстардың немесе олардың бөліктерінің құлауы, егер бұған себеп ұзақ пайдалану және табиғи тозу салдарынан олардың тозуы, ішінара бұзылуы немесе зақымдануы болса немесе егер олар сақтандыру жағдайынан туындамаса;

18) бірте-бірте әсер ететін себептер (кездейсоқ және күтпеген сипатқа ие емес), тозуды, тотығуды, тотығуды, зеңді, саңырауқұлақ, ылғалды немесе құрғақ шіруді, біртіндеп нашарлауды, латентті ақауларды, баяу дамиды деформацияны немесе бұрмалауды, жәндіктердің қалдықтарын, кез келген түрдегі паразиттердің (микробтардың) іс-қимылдарын немесе мүліктердің өз сапаларын немесе пайдалы қасиеттерін біртіндеп жоғалтуды қоса алғанда, бірақ, олармен шектелмей;

19) сақтандырылған мүліктің өздігінен жануы, ашуы, шіруі немесе басқа да табиғи қасиеттері;

20) кеміргіштермен және (немесе) жәндіктердің әртүрлі түрлерімен мүліктің зақымдануы;

21) шатырдан судың ағуы;

22) сақтандырылған мүлікке климаттық және ауа райы жағдайларына тән табиғи факторлардың әсер етуі (жаңбыр, қар немесе өзге де жауын-шашын, температуралардың, ылғалдылықтың өзгеруі немесе табиғи гидрометеорологиялық құбылыс болып табылмайтын өзге де факторлар);

23) жабылмаған терезелер, есіктер, қылтималар (лоджиялар) және өзге де сыртқы әйнектеу арқылы атмосфералық жауын-шашынның өтуі, мұндай ену Сақтанушының (Сақтандырылушының) кінәсінен болмаған жағдайларды қоспағанда;

24) өртке қарсы және (немесе) күзет жүйесінің ақаулары;

25) Сақтандырылушының апатты және тозған су құбырын, жылыту, кәріз және өртке қарсы жүйелерді пайдалануы, Сақтандырылушының осы жүйелерді пайдаланудың нормативтік мерзімдерін сақтамауы немесе бұзуы;

26) өрт сөндірудің автоматты жүйелерінің өздігінен іске қосылуы, өртті сөндіруге байланысты емес өрт сөндірудің автоматты, спринклерлік жүйелерінен ағуы;

27) Сақтанушының (Сақтандырылушының) тұрғын үй-жайда тез тұтанатын немесе жанғыш сұйықтықтарды, жарылғыш немесе күйдіргіш заттарды сақтау ережелерін бұзуы, егер жол берілген бұзушылықтар сақтандырылған мүліктің жоғалуына немесе зақымдануына себеп болған болса;

28) сақтандырылған мүліктегі пиротехникалық құралдарды, жарылғыш заттарды, қарудың кез келген түрлерін пайдалану;

29) үшінші тұлғалардың сақтандырылған мүліктің аумағына заңсыз кіруіне жол берілмейді.

4. Сақтандыру сомасы. Сақтандыру сыйлықақысы

7. Сақтандырушы жауапкершілігінің лимиті 300 000 (екі жүз мың) теңге, оның ішінде: жылжымайтын мүлікке қатысты 200 000 теңге;

8. жылжымалы мүлікке қатысты 100 000 теңге.

9. Сақтандыру сыйлықақысының мөлшері Сақтандырушы бекіткен сақтандыру тарифтерінің негізінде есептеледі.

5. Сақтандыру жағдайы туындаған кездегі әрекеттер:

10. Сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиға басталған кезде Сақтанушы (Сақтандырылушы) Ереженің 9-тарауында аталған іс-әрекеттерге қосымша қатмасыз етуге міндетті:

1) Сақтандырушыны Ереженің 9-тарауында белгіленген тәртіппен және мерзімде сақтандыру оқиғасының басталғаны туралы хабардар ету;

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ;	СЕ-37 «Саяхатшы» ерікті кешенді сақтандыру ережесі	...2020 ж. № 2 басылым	Бет 29 - 30
		27.05.2019 ж. басылымның орнына	

2) бүлінген мүлікті сақтандыру тәуекелінің басталуы нәтижесінде болған түрде, оны Сақтандырушы қарағанға дейін сақтау. Мүліктің жай-күйін өзгертуге залал мөлшерін азайту мақсатында немесе егер оған сақтандырушының келісімі алынса, қауіпсіздікке қауіп төндіретін жағдайларда, сондай-ақ сақтандырушыны сақтандыру оқиғасы туралы хабардар еткеннен кейін күнтізбелік 5 (бес) күн өткен соң, егер бұл жағдай сақтандыру жағдайы бойынша сақтандыру жағдайы болғанда (жағдайда) жол беріледі;

3) Сақтандырушыға сақтандыру жағдайы мен бүлінген мүлікті тексеру немесе тексеру, шығынның себептері мен мөлшерін тексеру, залалды азайту және сақтандырылған мүлікті құтқару жөніндегі іс-шараларға қатысу мүмкіндігі.

11. Сақтандырылы үнемі тұратын жерге келгеннен кейін 2 (екі) жұмыс күні ішінде сақтандырушыға сақтандыру жағдайы туралы оның туындауының белгілі мән-жайларын көрсете отырып, жазбаша өтініш беруге міндетті.

12. Дерееу, бірақ, кез келген жағдайда ақпаратты алған күннен бастап 2 (екі) жұмыс күнінен кешіктірмей Сақтандырушыға қылмыстық іс қозғалғаны, өзге де қылмыстық іс жүргізу әрекеттері, құзыретті органдардың алдын ала тергеу жүргізгені және сақтандыру жағдайына байланысты т.б. әрекеттер туралы жазбаша хабарлауға міндетті.

13. Егер жоғалған (ұрланған) мүлік туралы құзыретті органдарға мәлімделмеген немесе уақтылы мәлімделмеген болса, онда Сақтандырушы сақтандыру төлемін осы мүлікке қатысты бөлігінде ғана жүзеге асыру жөніндегі міндеттен босатылады. Сақтанушының аталған міндеттерді орындамауы сақтандырылған мүліктің жойылу, бүліну немесе жоғалу себептерін анықтауға, залал сомасын айқындауға әсер етпеген жағдайда, Сақтандырушы залалды өтеу міндеттемесінен босатылмайды.

14. Залал мөлшерін бағалауды сақтандырушы не тәуелсіз бағалаушы жүргізеді. Жағдай сақтандырушыға болып таныл жағтелсіз бушынызмет аын Сақтандырушы төлейді.

7. Сақтандыру төлемі

15. Сақтандыру төлеміне өтінішке қоса берілуі тиіс:

1) мүлікті иелену (құқық белгілеуші), пайдалану және (немесе) билік ету құқығын растайтын құжаттардың көшірмелері (сатып алу-сату, жалдау және т. б. шарты);

2) жылжымайтын мүлікке техникалық паспорт;

3) бүліну дәрежесі көрсетілген жоғалған (бүлінген) мүліктің тізімдемесі;

4) сақтандыру оқиғасының (жағдайының) басталу фактісін, оның басталу себептерін және ол келтірген залалдардың мөлшерін растайтын тәуелсіз сараптама (бағалау) ұйымдарының қорытындыларының түпнұсқаларын және (немесе) тиісінше куәландырылған көшірмелері, оның ішінде:

5) ПИК жасаған бүлінген мүлікті тексеру актісі; өзге уәкілетті органдардың актілері:

а) өрт кезінде - өртке қарсы қызметтің қорытындысы;

б) жарылыс немесе су басу кезінде – тиісті мемлекеттік қызмет органының, ТЖМ және т. б. қорытындысы;

б) залалдың туындауына әкеп соққан мән – жайларды тергеуге ПМ, прокуратура органдары және басқа да құқық қорғау органдары қатысқан барлық жағдайларда-қылмыстық істі тоқтату (тоқтата тұру) туралы қаулының көшірмесін немесе сот үкімінің көшірмесін берген органның мөрімен расталған көшірмесі;

7) жоғалған (бүлінген) мүліктің құнын, сондай-ақ оған келтірілген залалдың мөлшерін растайтын құжаттар;

8) бүлінген мүлікті қалпына келтіруге арналған шығыстардың мөлшерін айқындайтын құжаттар: тауар жүкқұжаттары мен чектер, жұмыстарды тапсыру-қабылдау актілері, калькуляциялар, жөндеу-қалпына келтіру жұмыстарының сметалары, мүлікті жөндеу үшін төленген шоттардың түпнұсқалары немесе тиісті түрде расталған көшірмелері;

16. Сақтандыру жағдайының басталуы туралы шешім қабылдаған кезде Сақтандырушы құзыретті органдардан (ішкі істер органдарынан, өрт қадағалау органдарынан, авариялық-техникалық қызметтерден, газ желісінің авариялық қызметтерінен), сақтандыру оқиғасының (жағдайдың) басталу мән-жайлары туралы ақпараты бар кәсіпорындардан, мекемелер мен

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ;	СЕ-37 «Саяхатшы» ерікті кешенді сақтандыру ережесі	...2020 ж. № 2 басылым	Бет 30 - 30
		27.05.2019 ж. басылымның орнына	

ұйымдардан мәліметтер сұратуға, сондай-ақ оның туындау себептері мен мән-жайларын дербес анықтауға құқылы.

17. Сақтандыру төлемі сақтандырылушыға келтірілген нақты залал мөлшерінде, бірақ, Сақтандырушының жауапкершілігінің белгіленген лимитінен (сублимиттен) аспайтын мөлшерде жүзеге асырылады.

18. Сақтандырылушы Пайда алушы болып табылады.

8. Сақтандыру аумағы және сақтандыру қорғанысының қолданылу кезеңі

19. Сақтандыру аумағы Сақтандырылушының мүлкінің орналасқан жері болып табылады.

20. Сақтандыру қорғанысының қолданылуы сақтандырылушыны жол жүру билетінде көрсетілген жөнелту пунктінде көлік құралына отырғызу сәтінен басталады, бүкіл саяхат бойы жалғасады және Сақтандырылушының жол жүру билетінде көрсетілген оның тұрақты тұратын (тіркелген) жерінің аумағындағы келу пунктінде көлік құралынан түсіру сәтінде аяқталады, бірақ, жол жүру билетінде көрсетілген шығу күнінен бастап күнтізбелік 30 (отыз) күннен аспайтын мерзімде қолданылады.

Сақтандыру қорғанысы нөмірі сақтандыру шартында көрсетілген екі жаққа жол жүру билеттеріне (немесе туристік ваучерге) броньға қатысты беріледі.